

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LIBRARY
MARATHI

IN A MONTH

SIMPLE SMOOTH SCIENTIFIC

Graphic Design by Vinay Avasthi, B.F. Jaimu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LEARN MARATHI

In a Month

(Easy Method of Learning Marathi
Through English
Without a Teacher

By
MEDHA VELANKAR
M. A.

Sole Distributors :
NEW LIGHT PUBLISHERS
202-Rattan Jyoti, 18 Rajendra Place,
NEW DELHI-110008

Read Well Publications
NEW DELHI-110027

Price Rs. 12-50

Read Well Edition

ALL RIGHTS RESERVED BY THE PUBLISHERS

Published by :
Krishan Kumar
Read Well Publications
Post Box No. 6574
NEW DELHI-110027 (India)

Composed by :
Shyam Composing Agency
3190, Mahindra Park,
Shakoor Basti, Delhi-110034

Printed at :
Arya Offset Press,
302/3, Daya Basti, Delhi

Contents

<i>Lesson</i>		<i>Page</i>
CHAPTER 1		
Vowels, consonants	...	11
Verbs	...	26
Pronouns	...	28
Words of two letters	...	29
Words of three letters	...	31
CHAPTER 2		
Relations	...	35
Colours	...	36
Fruits	...	37
Flowers	...	38
Vegetables	...	40
Articles of food	...	41
Seasons & Weather	...	42
Minerals & Alloys	...	43
Feelings	...	43
Nouns of feelings	...	44
Post	...	45
Work	...	46
News	...	47
Measures	...	47
Insects	...	48
CHAPTER 3		
1. Translation	...	49
2. "	...	51
3. "	...	53
4. "	...	55

<i>Lesson</i>		<i>Page</i>
5. Translation	...	57
6. "	...	60
7. "	...	64
8. "	...	68
9. "	...	70
10. Grammar (Verb & Tenses)		
Present Tense	...	73
Past Tense	...	83
Future Tense	...	91
11. More about Pronouns	...	96
12. Adjectives	...	99
13. More About Adjectives	...	104
14. Gender	...	107
15. Number	...	110
16. Numbers	...	116
17. Case Endings	...	121
18. Miscellaneous Expressions	...	132
19. Affirmatives & Negatives	...	137
20. The Potential Mood	...	138
21. Interrogatives	...	142
22. Imperatives	...	153
23. Translation	...	155
24. About Village	...	157
25. Translation	...	159
26. "	...	161
27. "	...	162
28. Conversation		
About the Watch	...	164
29. With Friend	...	166
30. About House	...	168
31. Letter Writing		
Proverbs	...	171
Vocabulary	...	175
Abbreviations	...	185
	...	190

P r e f a c e

At a time when there is being felt greater and greater need for learning more and more regional languages, this book on Marathi will come as a boon. For people who know Hindi or Sanskrit, the Marathi language is easy to learn, yet we have tried to teach this through English because even now it is this foreign language which unites all corners of this vast country.

The scheme of this book is very simple. After teaching lessons, exercises have been incorporated so that the learner learns how to form sentences of his own step by step. There is some elaboration of grammar because the basic correctness of any language lies in learning grammar.

People who shut their eyes to grammar can never write correct language. We have presented only the very important aspects of grammar so as not to load the reader with the plethora of rules but give just enough load which he can

carry easily and enjoys it. Towards the end a few pages of
Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations
vocabulary have been added to give additional information
on the language. It is our belief that the reader will feel the
difference himself when he compares this book with
already in the market. We are always open to constr
criticism and suggestions to improve our work still further.

Author

VOWELS

अ

आ

इ

ई

उ

ऊ

ऋ

ए

ऐ

ओ

औ

अं

अः

CONSONANTS

क	ख	ग	घ
ङ	च	छ	ज
झ	झ	ट	ठ
ड	ढ	ण	त
थ	द	ध	न
प	फ	ब	भ
म	य	र	ल
व	श	ष	स
ह	क्ष	त्र	ज्ञ

Chapter 1

Exercise 1

PART I

How to write vowels and consonants :

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ

ओ औ अं अः

क	ख	ग	घ	ङ
च	छ	ज	झ	ञ
ट	ठ	ड	ढ	ण
त	थ	द	ध	न
प	फ	ब	भ	म
य	र	ल	व	
श	ष	स	ह	
	ळ	क्ष	ज्ञ	

PART II

Marathi Alphabets

मराठी अक्षरमाला

(Pronunciation—उच्चार)

(Vowels—स्वर)

अ (a)

Pronunciation of the letter अ (a) as the first a in the word 'Arab'.

आ (aa)

Pronunciation of the letter आ (aa) as the first a in the words like—arc and arm.

इ (i)

For the 3rd vowel the letter इ (i) must be pronounced as first i is pronounced in the word—'is' and 'India', 'Iran'.

ई (ee)

This letter ई (ee) is the long pronunciation of the letter इ (i) like—sweet, feet.

उ (u)

For the vowel उ (u) pronounce the letter as in the word—Urdu, push.

ऊ (oo) Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

This vowel ऊ (oo) is the long pronunciation of vowel उ (u) like—fool, stool.

ए (e)

The vowel ए (e) should be pronounced as 'e' is pronounced in the word egg.

ऐ (ai)

The vowel ऐ (ai) should be pronounced as 'ai' in 'paisa'.

ओ (o)

The letter ओ (o) should be pronounced as in the word—open, opaque, opinion.

औ (au)

The vowel औ (au) should be pronounced as 'au' in 'stout'.

अं (am)

The dot on the letter अ is pronounced as half m like—humble. It will be written in Marathi as हंमल.

अः (ah)

The two dots shown behind अ should be pronounced as ah.

ऋ (rv)

The vowel ऋ (rv) should be pronounced as rv as in नृप.

ऌ

This is used for writing foreign sounds like—bat—बॅट, mat—मॅट, rat—रॅट.

औ

This letter is also used for writing foreign sounds—pot—पॉट, foreign—फॉरिन.

Consonants

व्यंजने

(Pronunciation — उच्चार)

क्	ख्	ग्	घ्	ङ्
k	kh	g	gh	n
च्	छ्	ज्	झ्	ञ्
ch	chh	j	jh	n
ट्	ठ्	ड्	ढ्	ण्
t	th	d	dh	n

(These consonants should be pronounced by cerebral. These are called **palatal consonants**.)

त्	थ्	द्	ध्	न्
t	th	d	dh	n
प्	फ्	ब्	भ्	म्
p	ph	b	bh	m
य्	र्	ल्	व्	
y	r	l	v	
श्	ष्	स्	ह्	
sh	sh	s	h	
ळ	क्ष्	त्र्	ज्ञ्	
la	ksh	tr	dny	

These consonants are often used in combination of vowel अ like क् + अ = क.

Consonants with Vowels

सस्वर व्यंजने

क ख ग घ ङ

ka kha ga gha na

च छ ज झ ञ

cha chha ja jha na

ट ठ ड ढ ण

ta tha da dha na

त थ द ध न

ta tha da dha na

प फ ब भ म

pa pha ba bha ma

य र ल व

ya ra la va

श ष स ह ळ

sa sha sa ha la

क्ष त्र ङ

ksha tra dna

Exercise : Read the following :—

कर, बघ, धर, धन, नथ, ढग, फळ, ऊस, कस,
पकड़, मगर, भगर, दगड़, मन, तन, यम, इतर,
सरबत, झटपट, पटपट, खरखट, दऊन, जग, अटक.

Signs of Vowels

स्वरचिह्ने

Vowel	Sign	Usage
अ		अजब
a		ajab
आ	।	राम
aa		Ram
इ	ि	दिवस
i		divas
ई	ी	सीता
ee		Seeta
उ	ु	चुना
u		chuna
ऊ	ू	दूध
oo		doodh
ए	े	भेट
e		bhet
ऐ	ै	पैसा
ai		paisa
ओ	ो	पोपट
o		popat
औ	ौ	औत
au		aut
अं		अंबारी
am		ambari
अः	:	पुनः
ah		punah
अर्		मृग
ru		mrug

Adding of vowels in consonants is called in Marathi (बाराखडी) **Barakhadi**. There are twelve main vowels so it called **Barakhadi**.

क	का	कि	की	कु	कू
k	ka	ki	kee	ku	koo

के	कै	को	कौ	कं	कः
ke	kai	ko	kau	kam	kah

ख	खा	खि	खी	खु	खू
kh	kha	khi	khee	khu	khoo

खे	खै	खो	खौ	खं	खः
khe	khi	kho	khau	khan	khah

ग	गा	गि	गी	गु	गू
g	ga	gi	gee	gu	goo

गे	गै	गो	गौ	गं	गः
ge	gai	go	gau	gan	gah

घ	घा	घि	घी	घु	घू
gh	gha	ghi	ghee	ghu	ghoo

घे	घै	घो	घौ	घं	घः
ghe	ghai	gho	ghou	gha	ghah

ड डा डि डी डु डू
n na ni nee nu noo

डे डै डो डौ डं डः
ne nai no nau nam nah

च चा चि ची चु चू
ch cha chi chee chu choo

चे चै चो चौ चं चः
che chai cho chau cham chan

छ छा छि छी छु छू
chh chha chhi chhee chhu chhoo

छे छै छो छौ छं छः
chhe chhai chho chhau chham chhah

ज जा जि जी जु जू
j ja ji jee ju joo

जे जै जो जौ जं जः
je jai jo jau jam jah

झ झा झि झी झु झू
jh jha jhi jhee jhu jhoo

झे झै झो झौ झं झः
jhe jhai jho jhau jham jhah

Vinay Vasthi Ganib Bhawan Varanasi Trust Donations

न	ना	नि	नो	नु	नू
n	na	ni	nce	nu	noo

ने	नै	नो	नौ	नं	नः
ne	nai	no	nau	nam	nah

ट	टा	टि	टी	टु	टू
t	ta	ti	tee	tu	too

टे	टै	टो	टौ	टं	टः
te	tai	to	tau	tan	tah

ठ	ठा	ठि	ठी	ठु	ठू
th	tha	thi	thee	thu	thoo

ठे	ठै	ठो	ठौ	ठं	ठः
the	thai	tho	thau	tham	thah

ड	डा	डि	डी	डु	डू
d	da	di	dee	du	doo

डे	डै	डो	डौ	डं	डः
de	dai	do	dau	dam	dah

ढ	ढा	ढि	ढी	ढु	ढू
dh	dha	dhi	dhee	dhu	dhoo

ढे	ढै	ढो	ढौ	ढं	ढः
dhe	dhai	dho	dhan	dham	dhah

न	णा	णि	नी	नु	नू
n	na	ni	nee	nu	noo
ने	णै	णो	णौ	णं	णः
ne	nai	no	nau	nam	nah
त	ता	ति	ती	तु	तू
t	ta	ti	tee	tu	too
ते	तै	तो	तौ	तं	तः
te	tai	to	tau	tam	tah
थ	था	थि	थी	थु	थू
th	tha	thi	thee	thu	thoo
थे	थै	थो	थौ	थं	थः
the	thai	tho	thau	tham	thah
द	दा	दि	दी	दु	दू
d	da	di	dee	du	doo
दे	दै	दो	दौ	दं	दः
de	dai	do	dau	dam	dah
ध	धा	धि	धी	धु	धू
dh	dha	dhi	dhee	dhu	dho
धे	धै	धो	धौ	धं	धः
dhe	dhai	dho	dhau	dam	dhah

न ना नि नी नु नू
n na ni nee nu noo

ने नै नो नौ नं नः
ne nai no nau nam nah

प पा पि पी पु पू
p pa pi pee pu poo

पे पै पो पौ पं पः
pe pai po pau pam pah

फ फा फि फी फु फू
ph pha phi phree phu phoo

फे फै फो फौ फं फः
phe phai pho phau pham phah

ब बा बि बी बु बू
b ba bi bee bu boo

बे बै बो बौ बं बः
be bai bo bau bam bah

भ भा भि भी भु भू
bh bha bhi bhee bhu bhoo

भे भै भो भौ भं भः
bhe bhai bho bhau bham bhah

म मा मि मो मु मू Vinay Avasthi Sahib Bhawan Varanasi Trust Donations

m ma mi mee mu moo

मे मै मो मौ मं मः

me mai mo mau mam mah

य या यि यी यु यू

y ya yi yee yu yoo

ये यै यो यौ यं यः

ye yai yo yau yam yah

र रा रि री रु रू

r ra ri ree ru roo

रे रै रो रौ रं रः

re rai ro rau ram rah

ल ला लि ली लु लू

l la li lee lu loo

ले लै लो लौ लं लः

le lai lo lau lam lah

व वा वि वी वु वू

v va vi vee vu voo

वे वै वो वौ वं वः

ve vai vo vau vam vah

श शा शि शी शु शू
sh sha shi shee shu shoo

शे शै शो शौ शं शः
she shai sho shau sham shah

ष षा षि षी षु षू
sh sha shi shee shu shoo

षे षै षो षौ षं षः
she shai sho shau sham shah

स सा सि सी सु सू
s sa si see su soo

से सै सो सौ सं सः
se sai so sau sam sah

ह हा हि ही हु हू
h ha hi kee hu hoo

हे है हो हौ हं हः
he hai ho hau ham hah

ळ ला लि ली लु लू
l la li lee lu loo

ळे लै लो लौ लं लः
le lai lo lau lám lah

क्ष क्षा क्षि क्षी क्षु क्षू
ksh ksha khsi kshee kshu kshoo

क्षे क्षै क्षो क्षौ क्षं क्षः
kshe kshai ksho kshau ksham kshah

त्र त्रा त्रि त्री त्रु त्रू
tr tra tri tree tru troo

त्रे त्रै त्रो त्रौ त्रं त्रः
tre trai tro trau tram trah

ज्ञ ज्ञा ज्ञि ज्ञी ज्ञु ज्ञू
dny dnya dnyi dnyee dnyu dnyoo

ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञं ज्ञः
dnye dnyai dnyo dnyau dnym dnyh

Note :—Special pronunciation of :

क, ण, ठ, द, त
पळ, दगड, माठ, बाण, ताट

Exercise

Read the following :

पकड, घार, पिवळा, धीट, गुण, ऊस, केस, ऐक,
पोट, डोल, अंबारी, पुनः, ऋषी

<i>English</i>	<i>Marathi</i>	<i>Pronunciation</i>
eat	खा	kha
drink	पी	pee
come	ये	ye
go	जा	ja
give	दे	de
wash	धू	dhoo
sing	गा	ga
keep	ठेव	thev
hear	ऐक	aik
listen	लक्ष दे	laksha de
read	वाच	vach
cut	काप	kap
sleep	झोप	jhop
come on	चल	chal
speak	बोल	bol
say	म्हण	mhan
tell	सांग	sang
apply	लाव	lav
do	कर	kar
climb up	चढ	chadh
run	पळ	pal
leave	सोड	sod
take out	काढ	kadh

stay	रहा	raha
look	बघ) same	bagh
see	पहा) meaning	paha
beat	मार	mar
kill	मार	mar
drive	चालव	chalav
holel	घर	dhar
open	उघड	ughad
shut	बंद कर	band kar
close	बंद कर	'band kar
fill	भर	bhar
fetch	घेऊन ये	gheoon ye
take with you	घेऊन जा	gheoon ja
take	घे	ghe
sweep	झाडुमार	jhadu mar
send	पाठव	pathav
climb down	उतर	utar
stop	थांब	thamb
show	दाखव	dakhav
put on the light	दिवा लाव	diva lav
put off the light	दिवा मालव	diva malav
be become	बन (हो)	ban (ho)
is	आहे	ahe
fall down	पड	pad

are	आहेत	ahet
was	होता	hota
were	होते	hote
will be	(होईल) होतील	(hoeel) hoteel

Pronouns

I	मी	mee
you	तू	too
he	तो	to
that	तें	te
she	ती	tee
we	आम्ही	amhi
you (pl)	तुम्ही	tumhi
)	ते	<i>masculine</i> (te
they)	त्या	<i>feminine</i> (tya
)	तीं	<i>neuter</i> (tee

Words of two letters

(दोन अक्षरी शब्द—don akshri shabad)

अधू	weak	adhoo
अधु	weak, deformed	adhu
एक	one	ek
कडू	bitter	kadu
काम	work	kam
गाडी	car, motor	gadi
केव्हां	when	kevha
नाव	name	nav
नाव	boat	nav
शाई	ink	shai
साप	snake	sap
पूर्व	east	poorva
वर	up, on	var
खाली	down, below	khali
बाजू	side	baju
आत	in, inside	at
मागे	behind	mage
मध्ये	inside	madhye
चित्र	picture	chitra
झाड	tree	jhad
आज	today	aj
उद्या	tomorrow	udya
काल	yesterday	kal

कवि	poet	kavi
नदी	river	nadi
देश	country	desh
रोज	everyday	roj
पुन्हा	again	punha
पण	but	pun
वरं	O.K.	baran
काय ?	what	kay
कुठे	where	kuthe
कोण	who	kon
कोणचं	which	konachn
जर	if	jar
तर	then	tar
अणि	and	ani
खूप	very	khoop
फार	very	phar
सध्या	now-a-days	sadhya
पूर्ण	complete	purn
अर्ध	half	ardh
आधी	first before	adhi
तार	wire	tar
पेटी	box	petee
चहा	tea	chaha
कॉफी	coffee	cofee
इथे	here	ithe
तिथे	there	tithe

खडू	chalk	khadu
ढग	cloud	dhag
पाणि	water	pani
गाय	cow	gay

Words of three letters

(तीन अक्षरी शब्द—teen akshri shabad)

समुद्र	sea	samudra
उजेड	light	ujed
प्रकाश	light	prakash
अंधार	darkness	andhar
गवत	grass	gavat
कपडे	clothes	kapade
सदरा	shirt	sadara
धोतर	a male garment	dhotar
	a dhoti	
पातळ	sari	patal
पातळ	thin, liquid	patal
लुगडुं	sari	lugadu
गडद	dark	gadad
कापड	cloth	kapad
चादर	bedsheet	chadar
फडकें	a piece of cloth	phadake
पश्चिम	west	paschim

उत्तर	north	uttar
दक्षिण	south	dakshin
अग्नेय	east-south	agneya
वायव्य	south-west	vayavya
नैऋत्य	west-north	nairutya
इशान्य	north-east	ishanya
भारत	India	Bharat
माणूस, मानव	man	manoos
अजून	still	ajun
इकडे	here	ika de
तिकडे	there	tikade
कागद	page	kagad
कलम	pen	kalam
दिवस	day	divas
फुकट	waste, free	phukat
चटई	mat	chatai
औषध	medicine	aushadha
पलंग	bed	palang
चप्पल	sandal	chappal
अपूर्ण	half	apurn
क्वचित्	rarely	kwachit
किंचित्	a little	kinchit
आरसा	mirror	arasa
कलम	a plant	kalam
कलम करणे	to cut	kalam karane
जवळ	near	jawal

हसणे	to laugh	hasane
रडणे	to cry	radane
नाचणे	to dance	nachane
दांगडी	bangle	bangadi
अंगठी	ring	angathi
पुतळा	a statue	putala
रुमाल	handkerchief	rumal
सवय	habit	savay
हृदय	heart	hruday
पाऊस	rain	paus
आकाश	sky	akash
अजून	still	ajun
कारण	because	karan
उगीच	unnecessarily	ugeech
नंतर	then, afterwards	nantar
म्हणून	therefore	mhanoon
परंतु	but	parantu
तसेच	similarly	tasech
विमान	aeroplane	viman
ज्योतिष	astrology	gyotish
दैनिक	daily	dainik
मासिक	monthly	masik
वार्षिक	yearly	varshik

Words of four letters

(चार अक्षरी शब्द—char askshri shabad)

आगगाडी	railway	aag gadie
आगपेटी	matchbox	aag petee
सावकाश	slowly	savakash
लवकर	early	lavakar
चटकन	quickly	chatakan
साप्ताहिक	weekly	saptahik
सोमवार	Monday	somvar
मंगळवार	Tuesday	mangalvar
बुधवार	Wednesday	budhavar
गुरुवार	Thursday	guruvar
शुक्रवार	Friday	shukravar
शनिवार	Saturday	shanivar
रविवार	Sunday	rvivar
ग्रंथालय	library	granthalaya
वाचनालय	reading hall	vachnalay
उपहारगृह	restaurant	upahargruh
रसवंतीगृह	juice house	rasvantigruh
विद्यापीठ	university	vidyapith
नाटकगृह	theatre	natakgruh
पदार्थसंग्रहालय	museum	padartha sangrahalay
प्राणी संग्रहालय	zoo	prani sangrahalay
विमानतळ	aerodrome	vimantal
स्थानक	station	sthanak
नगरपालिका	municipality	nagarpalika

Chapter 2

Relations—नाते (nati)

Relatives—नातेवाईक (natevaik)

<i>English</i>	<i>Marathi</i>	
mother	आई	aai
father	वडील	vadeel
sister	बहीण	baheen
brother	भाऊ	bhaoo
grandfather	आजोबा	aajoba
grandmother	आजी	aajee
uncle (paternal)	काका	kaka
aunt (paternal)	आत्या	atya
aunt	काकू (काकी)	kaku (kakee)
uncle (maternal)	मामा	mama
aunt (maternal)	मावशी	mavashee
aunt (M. uncle's wife)	मामी	mamee
grandson	नातु	natu
granddaughter	नात	nat
father-in-law	सासरा	saasara
mother-in-law	सासू	sasoo

brother-in-law	मेहुण, दीर	mahuna, deer
sister-in-law	मेहुणी, नणंद	mahunee, nanand
husband	पति	pati
wife	पत्नी	patni
son	मुलगा	mulaga
daughter	मुलगी	mulagi
unmarried	अविवाहित	avivahit
man	पुरुष	purush
woman	स्त्री, बाई	stree, bai
son-in-law	जावई	javai
daughter-in-law	सून	soon (sun)
relation	नाते	nate
Mr.	श्री	sree
Mrs.	श्रीमती	sreemati
Miss	कुमारी	kumari
master	कुमार	kumar
elder	मोठा	motha
younger	छोटा	chota

Colours (रंग—rang)

red	लाल ताम्बडा	lal tambda
blue	निळा	nila
yellow	पिवळा	pivala
violet	जाम्बळा	jambhala

green	हिरवा	hirava
orange	केशरी नारंगी	keshari, narangi
white	पांढरा	pandhra
black	काळा	kala
pink	गुलाबी	gulabi
brown	भूरा, चाकलेटी, तपकिरी	bhoora, tapkiri
grey	करडा राखाडी	karada rakhadi
mixed	मिश्र	mishra
deep dark	गडद	gadad
pale	फिकट	phikat
—ish	—सर	—sar

Example :

greyish	राखडीसर	rakhdisar
many-hued	चित्रविचित्र	chitra vichitra

Fruits
(फळें—falain)

mango	आंबा	amba
banana	केळ	keln
apple	सफरचंद	sapharchand
orange	संत्रे	santre
grapes	द्राक्षे	drakshe
guava	पेरू	peru
pineapple	अननस	ananas
jackfruit	फणस	phanas

lemon	Vinay Avasthi Sahib Bhai Vani Trust Donations	musumbi
custard apple	सीताफल	seetaphal
pomegranate	डालिब	dalinab
flagon	जांब	jamb
jambbhum	जांभूळ	jambhool
Indian plum	बोर	bor
pummelo	पपनस	papanas
miserly	चिकू	chikku
date	खजूर	khajoor
Persian prunes	आलुबुखार	alubukhar
water melon	कलिंगड	kalingad
corinda	करवंद	karavand
papaya	पपई	papai
peach	आडू	aadu
cocoanut	नारळ	naral
elephant apple	कवढ	kawadh
mulberry	तूती	tuti
emblic myrobolan	आवळा	avala

Flowers

(फुले—phole)

rose	गुलाब	gulab
jasmine	चमेली, मोगरा	chameli, mogra
lotus	कमल	kamal

shoe flower,	जास्वंद	jaswand
china rose	सूर्यफूल	soorya phool
sunflower	चांफा	champha
champak	कळी	kalee
bud	मोहोर	mohar
blossom	लिली	lilee
lily	तगर	tagar (a type of white flower)
tagar		madhumalti
	मधुमालती	shevanti
	शेवंती	nishigandh
tube rose	निशिंगंध	ratrani
	रातराणी	bakul
	बकुळ	aboli
yellow amaranth	अबोली	gokarna
butterfly pea	गोकर्ण	gulmohar
goldmohar	गुलमोहर	ghaneri
lantana	घाणेरी	
marvel of Peru		gulbakshi
or four o'clock	गुलबाक्षी	kanher
plant	कण्हेर	parijatak
oleander	पारिजातक	kewada
night jasmin	केवडा	krishan kamal
screw pine	कृष्णकमळ	
passion flower		

Vegetables

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(माज्या—bhajya)

brinjal	वांगे	vange
cabbage	कोबी	kobee
carrot	मुळा	mula
cauliflower	गोभी	gobhi
chilli	मिरची	mirchee
cucumber	काकडी	kakadi
ladyfinger	भेंडी	bhendi
onion	कांदा	kanda
peas	मटर	matar
potato	बटाटा	batata
pumpkin	लालभोपळा	lal bhopala
radish	गाजर	gajar
snake gourd	पडवल	padwal
tamato	टोमटो	tamato
lemon	लिंबु	limbu
peas	वाटाणे	vatane
beans	वाल	val
bottle gourd	बुधी भोपळा	dudhi bhopala
garlic	लसूण	lasoon
ginger	आलें	aalen
ribbed gourd	दोडकं	dodaka
bath sponge	घोसाळा	ghosala
or loofah		
bitter gourd	कारळा	karla

Articles of Food

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(खाण्याचे पदार्थ) — khanyache padartha)

n	धान्य	dhanya
eat	गहू	gahun
	तांदूळ	tandul
se	डाळ	dal
arl millet	बाजरी	bazri
ize	मक्का	makka
een gram	मूग	mug
ack gram	उदीद	udid
tter	लोणी	loni
termilk	ताक	tak
rd	दही	dahi
lt	मीठ	meeth
ungent	तिखत	tikhat
armeric	हळद	halad
amarind	चिच	chinch
ugar	साखर	sakhar
aggery	गुळ	gul
umin seeds	जिरं	jire
mustard	मोहरी	mohari
ardamom	वेलदीडे	veldode
groundnut	बुईमुगाचे दाणे	bhuimugache dane
black pepper	काली मिरी	kali miri
spice	मसाला	masala
meat	मांस	mansa

Vegetables

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(भाज्या—bhajya)

brinjal	वांगे	vange
cabbage	कोबी	kobee
carrot	मुळा	mula
cauliflower	गोभी	gobhi
chilli	मिरची	mirchee
cucumber	काकडी	kakadi
ladyfinger	भेंडी	bhendi
onion	कांदा	kanda
peas	मटर	matar
potato	बटाटा	batata
pumpkin	लालभोपळा	lal bhopala
radish	गाजर	gajar
snake gourd	पडवल	padwal
tamato	टोमटो	tamato
lemon	लिंबु	limbu
peas	वाटाणे	vatane
beans	वाल	val
bottle gourd	बुधी भोपळा	dudhi bhopala
garlic	लसूण	lasoon
ginger	आलें	aalen
ribbed gourd	दोडकं	dodaka
bath sponge	घोसाळा	ghosala
or loofah		
bitter gourd	कारळा	karla

(खाण्याचे पदार्थ — khanyache padartha)

corn	धान्य	dhanya
wheat	गहू	gahun
rice	तांदूळ	tandul
pulse	डाळ	dal
pearl millet	बाजरी	bazri
maize	मक्का	makka
green gram	मूग	mug
black gram	उडीद	udid
butter	लोणी	loni
buttermilk	ताक	tak
curd	दही	dahi
salt	मीठ	meeth
pungent	तिखत	tikhat
turmeric	हळद	halad
tamarind	चिच	chinch
sugar	साखर	sakhar
jaggery	गूळ	gul
cumin seeds	जिरं	jire
mustard	मोहरी	mohari
cardamom	वेलदोडे	veldode
groundnut	भुईमुगाचे दाणे	bhuimugache dane
black pepper	काळी मिरी	kali miri
spice	मसाला	masala
meat	मांस	mansa

egg	अंडे	ande
fish	मासे	mase

Seasons and Weather

(ऋतु आणि हवामान—ritu ani havaman)

spring	वसंत	vasant
summer	ग्रीष्म	greeshma
rainy season	वर्षा	varsha
autumn	शरद	sharad
winter	(हेमंत)	hemant
	(शिशिर)	shishir
wind, breeze	वारा	vara
air	हवा	hava
lightning	बीज	veej
rain	पाऊस	paoos
cloud	ढग	dhag
storm	वादळ	vadal
thunder	मेघगर्जना	meghgarjana
flood	पूर	poor
cold	थंडी	thandi
hot	गरमी, उष्णता	garmi, oshanta

Minerals and Alloys

(खनिजे—khanije)

gold	सोने	sone
silver	चांदी	chandi
iron	लोखंड	lokhand
coal	कोळसा	kolsa
steel	पोलाद	polad
brass	पीतळ	peetal
copper	तांबे	tambe
lead	शिसे	shise
metal	धातु	dhatu
diamond	हिरा	hira
ruby	माणिक	manik
emerald	पाचु	pachu
pearl	मोती	moti
	पोवळ	povala
zink	जस्ता	jasta
mica	अभ्रक	abhrak

Feelings

(भावना—bhavana)

joy	आनंद	anand
sorrow	दुःख	dukhka
pleasure	सुख	sukh
anger	राग	rag

hate	द्वेष	dvesh
love	प्रेम	prem
jealousy	मत्सर	matsar
pity	दया	daya
doubt	शंका	shanka
fear	भीति	bheeti
laughter	हास्य	hasya
hope	आशा	asa
weep, cry	रडु	radu
greed	हांव	hanv
friendship	मैत्री	maitri
temptation	मोह	moha
enmity	शत्रुता	shatruta

Nouns of feelings

आनंद	आनंदी (happy)	anandi
दुःख	दुःखी (sad)	dukhi
सुख	सुखी (happy)	sukhi
राग	रागीट (angry)	rageet
द्वेष	द्वेषी (hostile)	dveshi
प्रेम	प्रेमळ (loving)	premal
मत्सर	मत्सरी (jealous)	matsaree
दया	दयाळू (kind)	dayaloo
शंका	शंकेखोर (doubter)	shankekhori

भीत्रा	भीत्रा (coward)	bhitra
हास्य	हसरा (smiling)	hasara
आशा	आशावादी (optimist)	ashavadee
रडू रडवा, रडका	(given to cry)	radava, radaka
हाव	हावरट (greedy)	havarat
मैत्री	मित्र (friend)	mitre

Post

(टपाल—tapal)

post office	टपालघर	tapal ghar
delivery	वितरण	vitaran
letter	पत्र	patran
envelop	पाकिट	pakit
inland	अंतर्देशीय	antardeshiy
stamp	तितिट	titit
address	पत्ता	patta
cancellation mark	शिकका	shikka
reply	उत्तर	uttar
parcel	पार्सल	parcel
telegram	तार	tar
moneyorder	मनीऑर्डर	moneyorder
postmaster	पोस्ट मास्तर	postmaster
postman	पत्रवाहक	patravahak

Work (काम — kam)

business	धंदा	dhanda
factory, workshop	कारखाना	karkhana
industry	उद्योग	udyog
employer	मालक	malak
labourer	मजूर, कामगर	majoor, kamgar
servant	नौकर	nokar
manager	प्रबंधक	prabandhak
clerk	कारकून	karkoon
accountant	अकाउंटेंट	accountant
typist	टाइपिस्ट (लेखनिक)	lekhanik
salary	पगार, वेतन	pagar, vetan
office	कचेरी, कार्यालय	kacheree, karyalay
dearness	महागाई	mahagai bhatta
allowance	भत्ता	
wages	मजुरी	majuree
insurance	बीमा	veema
bank	संचायिका	sanchayika

(वार्ता—varta)

newspaper	वृत्त पत्र	vrutta patra
press	छापाखाना	chapakhana
reporter	वार्ताहार	vartahar
author	लेखक	lekhak
daily	दैनिक	dainik
monthly	मासिक	masik
weekly	साप्ताहिक	saptahik
fortnightly	पाक्षिक	pakshik
television	दूरदर्शन	doordarshan
radio	आकाशवाणी	aakashvani
telephone	दूरवाणी	doorvani

Measures

(माप—map)

measure	माप	map
weight	वजन	vajan
kilo	किलो	kilo
metre	मीटर	mitar
length	लांबी	lambi
height	उंची	unchi
breadth	रुंदी	rundi

litre	लिट्र	litar
a little	थोडे	thode
correct	बरोबर	barobar
more, much	जास्त	jast
inches	इंच	inch
centimetre	सेंटीमीटर	sentimetar

Insects

(कीटक—kitak)

lizzard	पाल	pal
fly	माशी	masi
mosquito	डांस	dans
cockroach	झुरळ	jhural
bug	ढेकुण	dhekun
bee	मधमाशी	madhmasi
ant	मुंगी	mungi
spider	कोळी	koli
white ant	वाळवी	valavi
worm	कृमी	krumi
gadfly	गांधीलाशी	gandhilmasi
earthworm	गांडुळ	gandul

Chapter 3

LESSON 1

(घडा १—dhada 1)

आई, कमळ बघ—Mother, see the lotus
कमळ छान आहे—The lotus is beautiful
कमळ लाल आहे—The lotus is red
आई, मला कमळ दे—Mother, give me the lotus

words :

आई—आ=अ+I=आ=aa

ई=ई=ई =ee

आई—mother—aai

कमळ—lotus—kamal

क्+अ=क (k) म्+अ=म (m) ल्+अ=ल (l)=कमळ

बघ—see—bagh

ब्+अ=ब (b) घ्+अ=घ (gh)=बघ

लाल—red—lal

ला=ल्+अ+I=ला (la)

ल=ल्+अ=ल (l)=लाल

आहे—*is—aahe (present tense)*
Vinay Awasthi Sanlib Bhuvan Vani Trust Donations

छान—beautiful, good—chan

छ् + अ + ा = छा (chha), न् + अ = न = छान

मला—me—mala

म् + अ = म (m), ल् + अ + ा = ला = मला

दे—give—de

द् + ए = दे (de) = दे

LESSON 2

(घडा २—dhada 2)

मला पाणि दे—give me water

मला थंड पाणि दे—give me cold water

मी पाणि गिल्ले—I swallow the water

मुकुंद दिवा लाव—Mukund switch the light

पाणि—water—pani

पा=प्+आ=पा (pa)

णि=ण्+इ (f)=णि (ni)=पाणि

थंड—cold—thand

थं=थ्+अ+न्=थं (than) (half n)

ड=ड्+अ=ड (d)=थंड

गिल्ले—swallow—gilale

गि=ग्+इ (f)=गि (gi)

ळ=ळ्+अ=ळ (l)

ले=ल्+ए (^)=ले (lai)=गिल्ले

मुकुंद=This is a male name

मु=म्+उ (उ)=मु (mu)

कु=क्+उ (उ)+न्=कुं (kun) (half n)

द=द्+अ=द (d)=मुकुंद

दिवा—light—diva

दि=द्+इ (f)=दि (di)

वा=व्+आ (r)=वा (va)=दिवा

लाव—light—lav

लावणे—to light—lavane

ला=ल्+आ (r)=ला

व=व्+अ=व (v)=लाव

खिडकी लाव—close the window.

Here the word लाव is used meaning close.

LESSON 3

(धडा ३—dhada 3)

मी शाळेत जातो—I go to school

शाळेत मुलें येतात—boys come to school

शाळेत मुली येतात—girls come to school

शाळेत बाई येतात—Madam comes to school

Madams come to school

मला शाळा फार आवडते—I like school very much

मी—I—mee

मी = म् + ई (ी) = मी

शाळेत = to school, in a school = shalet

शा = श् + अ + ा = शा (sha)

ळे = ल् + ए (े) = ले (le)

त = त् + अ = त (t) = शाळेत

जातो = go = jato

जा = ज् + आ = जा (ja)

तो = त् + ओ = तो (to) = जातो

मुलें = boys = mulen (*plural of मुलगा mulga = boy*)

मु = म् + उ (ु) = मु (mu)

लें = ल् + ए = लें (len) = मुलें

(this *n* is nasal vowel)

येतात=come=yetat

ये=य्+ए+^=ये (ye)

ता=त्+आ+ता (ta)

त=त्+अ=त (t)=येतात

मुली=girls=mulee

मु=म्+उ (ु)=मु (mu)

ली=ल्+ई (ी)=ली (lee)=मुली

बाई=madam (teacher)=bai

बा=ब्+आ (र)=बा (ba)

ई=ई (ee)=बाई

मला=me=mala

म=म्+अ=म (m)

ला=ल्+आ=ला (la)=मला

शाळा=school=shala

शा=श्+आ (र)=शा (sha)

ळा=ळ्+आ (र)=ळा (la)=शाळा

फार=very much=phar

फा=फ्+आ (र)=फा (pha)

र=र्+अ=र (r)=फार

आवडते=like=avadate

आ=अ्+आ (र)=आ (aa)

व=व्+अ=व (v)

ड=ड्+अ=ड (d)

ते=त्+ए (^)=ते (tc)=आवडते

LESSON 4

(धडा ४—dhada 4)

दादा दार उघड—brother, open the door

ताई पिशवी उचल—sister, take the basket

ताई पिशवीतून भाजी काढ—sister, take out the vegetable
from the basket

बाळाला फुगा दे—give the balloon to the baby

दादा—elder brother—dada

दा=द+आ (r)=दा (da)

ताई=elder sister=tai

ता=त+आ (r)=ता (ta)

ई=ई (i)=ताई

दार=door=dar

दा=द+आ (r)=दा (da)

र=र+अ=र (r)=दार

उघड=open=ughad

उ=उ (u)

घ=घ+अ=घ (gh)

ड=ड+अ=ड (d)=उघड

पि = प + इ (i) = पि (pi)

श = श् + अ = श (sh)

वी = व् + ई (i) = वी (vee) = पिशवी

उचल = off take = uchal

उ = उ (u)

च = च् + अ = च (ch)

ल = ल् + अ = ल (l) = उचल

बाळाला = बाळ — a baby

बाळाला — to the baby — balala

बा = ब् + आ (a) — बा (ba)

ळा = ल् + आ (a) — ला (la)

ला = ल् + आ (a) — ला (la) — बाळाला

फुगा — balloon — phuga

फु = फ् + उ (u) — फु (phu)

गा = ग् + आ (a) — गा (ga) — फुगा

LESSON 5

(धडा ५—dhada 5)

बाळ ऊठ—Bal get up

अंग धू—wash the body (wash *your* body)

हात धू—wash your hands (*arms*)

पाय धू—wash your feet

डोळे धू—clean your eyes

नाक पूस—wipe your nose

कान साफ कर—clean your ears

दांत साफ कर—wash your teeth

केस नीट कर—comb your hair

बाळ—Bal means 'small baby' but here it is used
as a name.

ऊठ—get up—ooth

ऊ—ऊ—oo

द्+अ—ठ (th)—ऊठ

अंग—body—ang (शरीर—shareer)

अं—अं—an

ग—ग्+अ—ग (g)—अंग

धू—wash—dhoo

धुणें—to wash—dhune

धू—ध्+ऊ (ू)—धू (dhoo)

हात—hand *or* hands—hat

हा—ह्+आ (ा)—हा (ha)

त—त्+अ—त (t)—हात

पाय—foot *or* feet—pay

पा—प्+आ (ा)—पा (pa)

य—य्+अ—य (y)—पाय

डोळे—eyes—dole (डोळा—an eye—dola)

डो—ड्+ओ (ो)—डो (do)

ळे—ळ्+ए (े)—ळे (le)—डोळे

नाक—nose—nak

ना—न्+आ (ा)—ना (na)

क—क्+अ—क (k)—नाक

पूस—wipe (It is used with nose)

पुसणे—to wipe—pusane (poos)

पू—प्+ऊ (ू)—पू (poo)

स—स्+अ—स (s)—पूस

कान—an ear *or* ears—kan

का—क्+आ (ा)—का (ka)

न—न्+अ—न (n)—कान

साफ कर—clean—saph kar

साफ करणे—to clean—saph karne

सा—स्+आ (ा)—सा (sa)

फ—फ्+अ—फ (ph)—साफ

क—क्+अ—क (k)

र—र्+अ—र (r)—कर

दांत—tooth or teeth—dant

दा—द्+आ (ा)—दा (da)

त—त्+अ—त (t)—दात

केस—hair—kes

के—क्+ए (ए)—के (ke)

स—स्+अ—स (s)—केस

नीट कर—neat (do well)—neet

नी—न्+ई (ई)—नी (nee)

ट—ट्+अ—ट (t)—नीट

LESSON 6

(धडा ६—dhada 6)

- चेहरा दाखव—show your face
कपाल दाखव—show your forehead
गाल दाखव—show your cheek
हनुवटी बघु—let me see your chin
जीभ बाहेर काढ—show me your tongue
मान वळव—turn your neck
कंबर वाकव—bend your waist
वोटं बघु—let me see your fingers
अंगठा बघु—let me see your thumb
नखं दाखव—show your nails
ओठ दाखव—show your lips
तोंड उघड—open your mouth
पाठ कर—turn your back
भुवया दाखव—show your eyebrows
छाती दाखव—show your chest
कातडं दाखव—show your skin

डोके दाखव—show your head

चेहरा—face—chehara

चे=च्+ए (ँ)—चे (che)

ह=ह्+अ—ह (h)

रा=र्+आ (ऱ)—रा (ra)—चेहरा

दाखव—show—dakhav

दा=द्+आ (ऱ)—दा (da)

ख=ख्+अ—व (v)—दाखव

कपाळ—forehead—kapal

क=क्+अ=क (k)

प=प्+आ (ऱ)=पा (pa)

ळ=ळ्+अ=ळ (l)=कपाळ

गाल=cheek or cheeks=gal

गा=ग्+आ (ऱ)=गा (ga)

ल=ल्+अ=ल (l)=गाल

हनुवटी=chin=hanuvatee

नु=न्+उ (ँ)=नु (nu)

टी=ट्+ई (ँ)=टी (tee)

बघु=let see=baghu

घु=घ्+उ (ँ)=घु (ghu)

जीभ=tongue=jeebh

जी=ज्+ई (ँ)=जी (ge)

भ=भ्+अ=जीभ

मान = neck = man

वळव = turn = valav

वळविणे = to turn = valavine

कवर = waist = kamber

कं = क् + अं = कं

वाकव = bent = vakav

वाकवणे = to be bend = vakavane

वाकणे = to bend = vakane

वोट = fingers = botn (*n* is silent)

वोट = a finger = bot

अंगठा = thumb = angatha

अं = अं

नख = nails = nakhan (last *n* is silent)

नख = a nail = nakh

ओठ = lips or lip = oth

तोंड = mouth = tond

तों = त् + ओ (ो) + न् (')

उघड = open = ughad

पाठ = back = path

कर = do = kar

Here in this sentence (पाठकर) कर is used for turn.

भुवया = eyebrows = buhvaya

भुवई = an eyebrow = bhuvai

छाती=chest=chhati

छा=छ+आ (ा)=छा (cha)

ती=त्+ई (ई)=ती (ti)=छाती

कातड=skin=katadn (n silent)

त्वचा=skin=tvacha

त्व=त्+व्+अ=त्व (tva)

चा=च्+आ (ा)=चा (cha)=त्वचा

पापण्या=eyelids=papanya

पापणी=an eyelid=papani

पा=प्+आ (ा)=पा (pa)

प=प्+अ=प (p)

ण्या=ण्+य्+आ (ा)=ण्या (nya)=पापण्या

मीट=close=meet

डोके=head=doke

डो=ड्+ओ (ओ)=डो

के=क्+ए (ए)=के (ke)

LESSON 7

(धडा ७— dhada 7)

ते माझे घर आहे

that is my house

घरात चार खोल्या आहेत

there are four rooms in the house

प्रत्येक खोलीला एक दरवाजा आहे

there is one door in every room

आम्ही भित्तिल निळा रंग दिला आहे

we coloured our walls blue

दिवाणखान्याला दोन खिडक्या आहेत

drawingroom has two windows

आमच्या घरात एक संडास व एक नहाणीघर आहे

there is a latrine and a bathroom in our house

आमचे स्वयंपाकघर मोठे आहे

our kitchen is big

घरा समोर आंगण आहे

there is a courtyard in front of our house

घराचे छत कोलार आहे

the roof of our house is tiled

घरा समोर बाग आहे

there is a garden in front of our house

बाग सुंदर आहे

garden is beautiful

ते=that=te

माझे=my=majhe

झे=झ+ए (ँ)=झे

घर=house=ghar

घरात=in the house=gharat

घरी=in the house, to the house=ghari

चार=four=char

खोल्या=rooms=kholya

खोली=a room=kholee

ल्या=ल्+य्+आ (१)=ल्या

आहेत=are=ahet

प्रत्येक=every=pratyek

प्र-प्+र्+अ-प्र (pra)

त्ये-त्+य्+ए (ँ)-त्ये (tye)

क-क्+अ-क (k)-प्रत्येक

आम्ही=we=amhee

आ-आ

म्ही-म्+ह्+ई (१)-म्ही (mhee)-आम्ही

भित्ति-ला—to the wall—bhintila

भित्त—wall—bhint

भित्तीत, भित्ती मध्ये—in the wall

निळा—blue—nila

रंग—colour—rang

दिला—give—dila

रंग दिला आहे—coloured

दिवाणखान्याला—to the drawing room

—diwankhanyala

दिवाणखाना—drawing room

दिवाणखान्यात—in the drawing room

न्या—न् + य् + आ (१)—न्या (nya)

दोन—two—don

खिडक्या—windows—khidakya

खिडकी—a window—khidaki

क्या—क् + य् + आ (१)—क्या

आमच्या—our—amchya

आमचे—our—amache

च्या—च् + य् + आ (१)—च्या

घरात—in the house—ghart

एक—one—ek

संडास—a privy, latrine, lavatory—sandās

व—and—v

आणि—and—ani

नहाणीघर—bathroom—nahanighar

स्वयंपाकघर—kitchen—swayampakghar

स्व—स् + व् + अ—स्व (swa, sva)

मोठे—big—mothe

मो—म् + ओ (े)—मो

ठे—ठ् + ए (े)—ठे—मोठे (mothe)

समोर—-in front of—samor

अंगण—space (small ground)—angan

घराचं—of house—gharachn (*n* is silent)

छत—roof—chat

कौलारू—tiled—kaularu

कौ—क् + औ (ौ)—कौ (kau)

ला—ल् + आ (ी)—ला (la)

रू—र् + ऊ (ू)—रू (ru)—कौलारू

बाग—garden—bag

सुंदर—beautiful—sundar

LESSON 8

(धडा ८—dhada 8)

ही माझी खोली आहे—this is my room

हे माझे कपाट आहे—this is my cupboard

कपाटात मी पुस्तकं ठेवतो—I keep books in the cupboard

हे माझे मेज आहे—this is my table

ही माझी खुर्ची आहे—this is my chair

हे माझे घडियाळ आहे—this is my watch

मोठं घडयाळ दिवाणखान्यात आहे—clock is in the drawing-
room

हा माझा पलंग आहे—this is my bed

माझी—my—majhi

माझे—my—majhe

कपाट—cupboard—kapat

कपाटात—in the cupboard—kapatat

पुस्तकं—books—pustakain

पु—पू+उ ()—पु (pu)

स्त—स्+तु+अ—स्त (sta)

क—कू+अ—क (k)—पुस्तक

ठेवतो—keep—thevato (*masculine gender*)

ठेवते—keep—thevate

हा, हे, ही—this

मेज—table—mej

खुर्ची—chair—khurchi

खु—ख+उ ()—खु (khu)

ची—र्+च्+ई ()—ची (rchi)—खुर्ची

घडयाळ—watch, clock—ghadyal

घ—घ+अ—घ (gha)

डय—ड्+य्+आ ()—डया (dya)

ळ—ळ्+अ—ळ (l)—घडयाळ

LESSON 9

(धडा ९ — dhada 9)

हे आईचे स्वयंपाकघर

this is mother's kitchen

स्वयंपाकघरात सहा ताटे; वारा वाट्या, सहा भांडी आणि वारा चमचे आहेत

there are six plates, twelve bowls, six glasses and twelve spoons in the kitchen

आमच्या कडे दोन पळ्या दहा डवे, पाच वाटल्या, तीन चिमटे आणि चार पातेली आहेत

we have two ladles, ten boxes, five bottles and three pincers and four vessels

आमच्या कडे दोन जेगड्या आहेत

we have two stoves

हे—this—he

आईचे—mother—aaiche

सहा—six—saha

ताटे—plates—tate

ताट—a plate—tat

बारा—twelve—bara

वाट्या—bowls—vatya

ट्या—ट् + य् + आ (१)—ट्या

वाटी—a bowl—vati

भांडी—glasses—bhandi

भांड—a glass—bhandn

चमचे—spoons—chamache

चमचा—a spoon—chamacha

पळग—ladles—palya

पळी—a ladle—palee

ळग—ळ् + य् + आ (१)—ळया

दहा—ten—daha

डबे—small boxes—dabe

डबा—a small box—daba

पाच—five—pach

वाटर —bottles—batalya

ट्या—ल् + य् + आ (१)—ट्या

वाटली—a bottle—batalee

तीन—three—teen

चिमटे—pincers—chimate

चिमटा—a pincer—chimata

चार—four—char

पातेली—vessels—pateli

पातेलं—a vessel—pateln (*n* is silent)

आमच्या कडे—we have—amchya kade

च्या—च्+य्+आ (*ī*)—च्या

शेगड्या—stoves—shegadya

शेगडी—stove—shegadi

ड्या—ड्+य्+आ (*ī*)—ड्या

LESSON 10

(धडा १०—dhada 10)

Grammar

(वर्तमान काल)

Verb and Tenses

(क्रियापदे आणि काल)

In Marathi as in Hindi and Gujarati, the verb comes last and the form of the verb changes in accordance with the gender, person and number of the subject. We will discuss the verb in three tenses.

PRESENT TENSE

Do कर (kar), look बघ (bagh), run धाव (dhav),
जा (ja), write लिहि (lihi)

I do	मी करते (feminine)	मी करतो (masculine)
I go	मी जाते	मी जातो

I look	मी बघते (<i>feminine</i>)	मी बघतो (<i>masculine</i>)
I run	मी धावते	मी धावतो
I write	मी लिहिते	मी लिहितो

when the number is changed

we do	आम्ही करतो	(both <i>m</i> & <i>f</i>)
we go	आम्ही जातो	"
we look	आम्ही बघतो	"
we run	आम्ही धावतो	"
we write	आम्ही लिहितो	"

when the person is changed

II person

you do	तू करतोस (<i>masculine</i>) singular
"	तू करतेस (<i>feminine</i>) "
"	तुम्ही करता (<i>m</i> & <i>f</i>) plural
you go	तू जातोस (<i>m</i>) singular
"	तू जातेस (<i>f</i>) "
"	तुम्ही जाता (<i>m</i> & <i>f</i>) plural

III person

he does	तो करतो (<i>m</i>)
she does	ती करते (<i>f</i>)
they do	ते करतात (<i>m</i>)
"	ती करतात (<i>f</i>)
he goes	तो जातो (<i>m</i>)

she goes ती जाते (f)
 they go ते जातात (m)
 „ ती जातात (f)

Other examples

I teach	मी शिकवितो (m)	मी शिकविते (f)	
you teach	तू शिकवितोस „	तू शिकविते „	<i>singular</i>
he teaches	तो शिकवितो „	ती शिकविते „	
I learn	मी शिकतो „	मी शिकते „	
you learn	तू शिकवितोस „	तू शिकते „	<i>singular</i>
he learns	तो शिकतो „	ती शिकते „	
I sit	मी बसतो „	मी बसते „	
you sit	तू बसतोस „	तू बसते „	
he sits	तो बसतो „	ती बसते „	

you sit, learn, teach (*mas. plu.*)

तुम्ही. (आपण) बसतां, शिकतां, शिकवितां

they sit, learn, teach, (*mas. plu.*)

ते बसतात, शिकतात, शिकवितात

they sit, learn, teach (*fem. plu.*)

त्या बसतात, शिकतात, शिकवितात

it sits (*neuter*) तें बसतें

they sit (*neuter*) तीं बसतात

Use in sentences

I write

मी लिहितो (mi lihito)

I learn Marathi

मी मराठी शिकता

(mi Marathi shikta)

I come here daily

मी येथें दररोज येतो

(mi yethein darroj yeto)

I sit on the chair

मी खुर्चीवर बसतो

(mi khurchivar basto)

I read a book

मी पुस्तक वाचतो

(mi pustak vachto)

we hear a sound

आम्ही आवाज ऐकतो

(amhi avaz ekto)

he is here

ते येथें आहे

(te yeshen ahe)

he is a good man

तो चांगला मनुष्य आहे

(to changla manush ahe)

this is good, that is bad

हें चांगले आहे, ते वाईट आहे

hein changle ahe, te vayit ahe)

that girl reads a book

ती मुलगी पुस्तक वाचते

(tee mulgi pustak vachte)

cow gives milk

गाय दूध देते

(gaye dudh dete)

Present continuous tense (चालूवर्तमान काळ)

'I am doing', 'we are going', 'she is going', 'he is coming', 'you are doing'—are examples of Present continuous tense.

In such sentences **am, are, is** etc. accompany the subject in the present tense.

I am	मी आहे (mi ahe) (<i>mas. & fem.</i>)
we are	आम्ही आहोत (amhi ahot) (<i>m & f</i>)
she is	ती आहे (ti ahe)
he is	तो आहे (to ahe)
they are	ते आहेत (te ahet) (<i>mas, plu.</i>)
	त्यां आहेत (tyan ahet) (<i>fem. plu.</i>)
you are	तू आहेस (to ahes) (<i>m & f both sing.</i>)
	तुम्ही आहात (tumhi ahant) (<i>m & f both plu.</i>)

Use in sentences.

I am doing

मी करत आहे (mi karat ahe)

I learn Marathi

मी मराठी शिकता

(mi Marathi shikta)

I come here daily

मी येथें दररोज येतो

(mi yethein darroj yeto)

I sit on the chair

मी खुर्चीवर बसतो

(mi khurchivar basto)

I read a book

मी पुस्तक वाचतो

(mi pustak vachto)

we hear a sound

आम्ही आवाज ऐकतो

(amhi avaz ekto)

he is here

ते येथें आहे

(te yeshen ahe)

he is a good man

तो चांगला मनुष्य आहे

(to changla manush ahe)

this is good, that is bad

हें चांगले आहे, ते वाईट आहे

(hein changle ahe, te vayit ahe)

that girl reads a book

ती मुलगी पुस्तक वाचते

(tee mulgi pustak vachte)

cow gives milk

गाय दूध देते

(gaye dudh dete)

Present continuous tense (चालूवर्तमान काळ)

'I am doing', 'we are going', 'she is going', 'he is coming', 'you are doing'—are examples of Present continuous tense.

In such sentences **am, are, is** etc. accompany the subject in the present tense.

I am	मी आहे (mi ahe) (<i>mas. & fem.</i>)
we are	आम्ही आहोत (amhi ahot) (<i>m & f</i>)
she is	ती आहे (ti ahe)
he is	तो आहे (to ahe)
they are	ते आहेत (te ahet) (<i>mas, plu.</i>)
	त्यां आहेत (tyan ahet) (<i>fem. plu.</i>)
you are	तू आहेस (to ahes) (<i>m & f both sing.</i>)
	तुम्ही आहात (tumhi ahant) (<i>m & f both plu.</i>)

Use in sentences.

I am doing

मी करत आहे (mi karat ahe)

I am reading

मी वाचत आहे (mi vachat ahe)

I am going

मी जात आहे (mi jat ahe)

we are going

आम्ही जात आहीत (amhi jat aheet)

you are going

तू जात आहेस (to jat ahes) *singular*

you are doing

तू करत आहेस (to karat ahes) ,,

you are reading

1 तू वाचत आहेस (to vachat ahes) ,,

you are going

तुम्ही जात आहात (tumhi jat ahant) *plural*

he is going

तो जात आहे (to jat ahe)

he is coming

तो येत आहे (to yet ahe)

he is reading

तो वाचत आहे (to vachat ahe)

she is going

ती जात आहे (tee jat ahe)

it is going

ते जात आहे (te jat ahe)

they are going (*mas.*)

ते जात आहेत (te jat ahet)

they are going (*fem.*)

त्यां जात आहेत (tyan jat ahet)

they are going (*neu.*)

ती जात आहेत (ti jat ahet)

he is going out

तो बाहेर जात आहे (to bahar jat ahe)

Exercises :

I Translate into Marathi :—

1. I learn Marathi
2. My brother teaches me
3. We take tea
4. That girl reads book
5. Cow gives milk
6. Our school opens

Ans :

1. मी मराठी शिकतो
2. माझा भाऊ माला शिकवितो
3. आम्ही चहा पितो
4. ती मुलगी पुस्तक वाचते
5. गाय दूध देते
6. आमची शाला उघडते

- II 1. I am teaching Marathi
 2. I am learning Gujarati
 3. He is eating
 4. You are coming
 5. I am reading
 6. They are going for a walk

Ans :

1. मी मराठी शिकवितो आहे
 2. मा गुजराती शिकतो आहे
 3. तो खात आहे
 4. तू येत आहेस
 5. मी वाचत आहे
 6. ते फिरायला जात आहेत

Present perfect tense (पूर्ण वर्तमान काळ) :

The sign of this tense is 'to have' (जवळ असणे) as for example :

I have	माझ्या जवळ आहे (majhiya java! ahe)		
you have	तुझ्या जवळ आहे (tujhiya	„	„)
he has	त्याच्या जवळ आहे (tyachaya	„	„)
we have	आमच्या जवळ आहे (amchya	„	„)
you have	तुमच्या जवळ आहे (tumchya	„	„)
they have	त्यांच्या जवळ आहे (tianchya	„	„)
she has	तिच्या जवळ आहे (tichya	„	„)
it has	„	(	„ „)

Use in sentences (in the sense of possession)

I have a book

माझ्या जवळ एक पुस्तक आहे

(majhiya javal ek pustak ahe)

you have a book

तुझ्या जवळ एक पुस्तक आहे

(tujhiya javal ek pustak ahe)

he has a book

त्याच्या जवळ एक पुस्तक आहे

(tyachya javal ek pustak ahe)

we have a book

आमच्या जवळ एक पुस्तक आहे

(amchya javal ek pustak ahe)

she has a book

तिच्या जवळ एक पुस्तक आहे

(tichya javal ek pustak ahe)

they have a book

त्यांच्या जवळ एक पुस्तक आहे

(tianchya javal ek pustak ahe)

she has a dog

तिच्या जवळ एक कुत्रा आहे

I have money

माझ्या जवळ पैसे आहे

I have two rupees

माझ्या जवळ दोन रुपये आहेत

we have two rupees

आमच्या जवळ दोन रुपये आहेत

(Note : आहे with singular changes into आहेत with plural)

I have two sons and one daughter

मला दोन मुलगे आणि एक मुलगी आहे

(Note : here we should use 'आहे' because it agrees with singular 'मुलगी' being nearest to it)

He has a horse

त्याच्या जवळ एक घोडा आहे

(tyachya javal ek ghora ahe)

Exercises :

Translate into Marathi

1. I have much work
2. We have one rupee
3. You have two rupees
4. They have some money
5. She has many books

Ans :

1. माझ्या जवळ पुष्कळ काम आहे
(majhya javal pushkal kam ahe)
2. आमच्या जवळ एक रुपया आहे
(amchya javal ek rupya ahe)
3. तुझ्या जवळ दोन रुपये आहेत
(tujhya javal don rupye ahet)
4. त्यांच्या जवळ थोडे पैसे आहेत
(tianchya javal thore paise ahet)
5. तिच्या जवळ पुष्कळ पुस्तके आहेत
(tichya javal pushkal pustkein ahet)

PAST TENSE

भूत काल (bhoot kal)

So far we have discussed the Present tense. Now we take up the other tense—Past Tense.

भूतकाल means happenings that had occurred in the past. For instance 'ran' is the past tense of 'run' (धावणे).

Other Examples :

I was	मी होतो (mi hoto) <i>masculine</i>
„	मी होते (mi hote) <i>feminine</i>
we were	आम्ही होतो (amhi hoto)
he was	तो होता (to hota)
she was	ती होती (tee hoti)
it was	ते होते (te hote)
they were	ते होते (te hote) <i>masculine</i>
you were	तू होतास (too hotas) <i>sing. masculine</i>
„	तुम्ही (आपण) होता (tumhi-apan-hota) <i>pl.</i>
„	तू होतीस (too hotis) <i>sing. feminine</i>
they were	त्या होत्या (tya hotya) <i>feminine</i>
„	ती होती (tee hoti) <i>neuter</i>

Past continuous tense (चालू भूतकाळ) :

I was doing	मी करत होतो (<i>masculine</i>)
„	मी करत होते (<i>feminine</i>)
we were coming	आम्ही येत होतो
the boy was going	मुलगा जात होता
he was going	तो जात होता
she was writing	ती लिहित होती
they were going	ते जात होते (<i>mas.</i>)
„	त्या जात होत्या (<i>fem.</i>)
he was running	तो धावत होता
she was reading	ती वाचत होती
I was here	मी येथें होतों
he was there	तो तेथें होता

Use of did, had :

‘Did’ is past tense of ‘to do’ and ‘had’ is past tense of ‘to have’.

Examples :

I went (I did go) मी गेला
 He came (he did come) तो आला
 I came (did come) back
 मी परत आलों (mi parat alon)
 you came back
 तू परत आलास (tun parat alas)

she came back

ती परत आली (ti parat ali)

we came back

आम्ही परत आलों (amhi parat alon)

they came back

ते परत आले (te parat ale)

you came back

तुम्ही परत आलांत (tumhi parat alant)

‘आला’ is the past tense of येने (yenen) to come.
Similarly other verbs can be changed.

to go जाणे	गेला went
to say म्हणणे	म्हणाला said
to stay राहणे	राहिला stayed
to run धावणे	धावला ran
to stop थांबणे	थांबला stopped
to eat जेवणे	जेवला ate
to speak बोलणे	बोलला spoke
to give देणे	दिले gave
to take घेणे	घेतले took
to do करणे	केले did
to hear ऐकणे	ऐकले heard
to bring आणणे	आणले brought
to leave सोडणे	सोडले left
to make बनविणे	बनविले made
to drink पिणे	प्याले drank

to see पाहणे	पाहिलें saw
to send पाठविणें	पाठविलें sent
to print छापणें	छापलेला printed

Other Examples :

we went back	आम्हीं परत गेलों
we asked	आम्ही विचारिलों
he returned	तो परत आला
they arrived	ते येऊन पोहोंचले
he said	तो म्हणाला
we saw	आम्ही पाहिलों
I went to Bombay	मी मुंबईला गेलो
they ran fast	ते जोराने धावले (<i>masculine</i>)
we opened the door	आम्ही दरवाजा उघडला
I gave you one rupee	
मी तुला एक रुपया दिला	
(mi tula ek rupaya dila)	
I gave him two rupees	
मी त्याला दोन रुपये दिले	
(mi tyala don rupaye dile)	
I gave you one chair	
मी तुम्हांला एक खुर्ची दिली	
(mi tumhala ek khurchi dili)	
I gave them two chairs	
मी त्यांना दोन खुर्च्या दिल्या	
(mi tyana don khurchya dilya)	

I gave him one book Vinay Ayasthi Sahib Bhuwan Vani Trust Donations

मी त्याला एक पुस्तक दिलें

(mi tyala ek pustak dilen)

Rule :

दिला (*singular masculine*)

दिले (*plural* „)

दिली (*singular feminine*)

दिल्या (*plural* „)

दिलें (*singular neuter*)

The transitive verb in the past tense must agree with the object in gender and number.

In the above the examples are :

रुपया दिला, रुपये दिले, खुर्ची दिली, खुर्च्या दिल्या

Again if the object is of neuter gender, the form changes into दिलें (*singular*) since the 'book' is neuter gender.

Past Perfect (पूर्ण भूतकाळ) :

Use of 'had'

I had माझ्या जबळ होते

(*in my possession*)

you had तुझ्या जबळ होते (*singular*)

„ तुमच्या (आपल्या) जबळ होते (*plural*)

we had आमच्या जबळ होते

he had त्याच्या जवळ होते
she had तिच्या जवळ होते
it had ,, ,,
they had त्यांच्या जवळ होते

Note : 'होते' (past perfect) is equivalent of आहे (present perfect) meaning 'had' and 'to have'

Use in sentences :

(These sentences do not show anything in possession)

I had gone there

मी तेथे गेलो होतो

we had come from school

आम्हा शाळेतून आलो होतो

I had gone to school

मी शाळेत गेलो होतो

I had given you one rupee

मी तुम्हांला एक रुपया दिला होता

I had read the book

मी पुस्तक वाचलं होतं

I had given them two chairs

मी त्यांना दोन खुर्च्या दिल्या होत्या

Note : Mark the **black** words. How perfect their endings agree with the objects.

she had met me in Delhi

ती मला दिल्लीला भेटली होती (भेटली agrees with होती in feminine gender)

I Translate into Marathi :

1. He came yesterday
2. He wrote one letter
3. I waited for you
4. We went to school
5. I went to your house
6. They wrote me a letter
7. I had given him two rupees

Ans :

1. तो काल आला
2. त्याने एक पत्र लिहिले ('त्याने' by him in place of 'तो')
3. मी तुमची वाट पाहिली (वाट *feminine*)
4. आम्ही शालेन गेलो
5. मी तुमच्या घरी गेलो
6. त्यानी मला एक पत्र लिहिले ('त्यानी' by them)
7. मी त्याला दोन रुपये दिले होते

- ## II
1. I had written him two letters
 2. The train had arrived by 8 o'clock
 3. I bought this book

4. **My brother was in school**
5. A poor man went to a rich man
6. I had much work yesterday
7. They were going to bazar
8. I was going to bazar
9. The train was running
10. She was coming for me
11. I had given him one chair

Ans :

1. मी त्याला दोन पत्रे लिहिली होतीं
2. रेलगाडी आठ वाजतां पोहोचली होती
3. मी हें पुस्तक विकत घेतलें
4. माझा भाऊ शालेंत होता
5. एक गरीब मनुष्य एका श्रीमंत शाणुसा कडे गेला
6. काल मला फार काम होतें
7. त्या बाजारांत जात होत्या
8. मी बाजार जात होतो
9. गाडी धावत होती
10. ती माझ्याकरितां येन होती
11. मी त्याला एक खुर्ची दिली होती

FUTURE TENSE

भविष्य काल (bhavishy kal)

To write a sentence in the future tense requires the use of 'will' or 'shall' in English. Similarly in Marathi, the words denoting the tense are as follows :

I will do मी करीन (mi karin)

To the root verb 'कर' is added 'ईन'

Similarly I will read=मी वाचीन (mi vachin)

I shall do=मी करीन (mi karin)

I shall go=मी जाईन (mi jaeen)

But the ending changes with the person and number. For example :

we will go =आम्ही जाऊ (amhi jau)

we shall run=आम्ही धावू (amhi dhau)

'ऊ' is added to the root verb 'जा' and 'धा'

you will go (*singular*) तू जाशील (tun jasheel)

you will go (*plural*) तुम्ही जाल (tumhi jal)

In these two cases the addition to the root verb
'जा' is made with 'शील' and 'ल'

he will go तो जाईल (to jael)

she ,, ,, ती ,, (tee ,,)

it ,, ,, ते ,, (te ,,)

The ending in these cases is 'ईल' but when it
comes to plural

they will go (*mas*) ते जातील (te jateel)

,, (*fem*) त्या ,, (tya ,,)

,, (*neu*) ती ,, (tee ,,)

they will sit ते, त्या, ती बसतील

Other examples :

I shall come मी येईन (mi bein)

we shall read आम्ही वाचूं (amhi vanchu)

they will write ते लिहितील (te lihiteel)

he will come तो येईल (to yael)

I shall read मी वाचीन (mi vachin)

we will write आम्ही लिहूं (amhi lihun)

Use in sentences :

They will return soon

ते लवकर परत येतील

(te lavkar parat yeteel)

I shall give you the book tomorrow

मी तुला उद्यां पुस्तक देईन

(mi tula udyan pustak deen)

We shall buy this book

आम्ही हें पुस्तक विकत घेऊं

(amhin hain pustak vikat gheoon)

He will return soon

तो लवकर परत येईल

(to lavkar parat yeeel)

Future continuous tense (चालू भविष्यकाल) :

I shall be	मी असेन (mi asen)
you will be	तू असशील (too assheel) <i>singular</i>
we shall be	आम्ही असू (amhi asu)
you will be	तुम्ही असाल (tumhi asal) <i>plural</i>
he will be	तो असेल (to asel)
she „	ती „ (tee „)
it „	ते „ (te „)
they will be	ते असतील (te asteel) <i>masculine</i>
„	त्या „ (tya „) <i>feminine</i>
„	ती „ (tee „) <i>neuter</i>

Use in sentences :

I shall be walking

मी चालत असेन (mi chalat asen)

they will be writing

ते लिहित असतील (masculine)

त्या ,, ,, (feminine)

(te/tya lihita asteel)

we shall be going

आम्ही जात असू (amhi jat asu)

you will be working

तुम्ही काम करत असाल

(tumhi kam karot asal)

they will be doing work

ते काम करत असतील

(te kam karat asteel)

Future perfect tense (पूर्ण भविष्यकाल) :

I shall have come

मी आलो असेन (mi alo asen)

we shall have eaten

आम्ही खाल्ले असेल (amhi khalle asel)

Exercises

Translate into Marathi :

1. I shall think about it
2. We shall reach there
3. He will give me the book tomorrow
4. They will show you my house

5. I shall not come to school today
6. I shall go to him at 5 o'clock
7. He will be eating
8. He will write a letter
9. You will be writing
10. She will be writing

ns :

1. मी त्या विषयीं विचार करीन
2. आम्हीं तेथें पोहोंचू
3. तो मला उद्यां पुस्तक देईल
4. ते तुम्हांला माझें घर दाखवतील
5. मी आज शालेंत येत नाही
6. मी त्याच्याकडे ५ वाजतां जाईन
7. तो खाऊन असेल
8. तो पत्र लिहील
9. तू लिहीत असशील
10. ती लिहीत असेल

LESSON 11

(धडा ११—dhada 11)

MORE ABOUT PRONOUNS

We have already given a few pronouns. Here we will discuss some more and in detail.

I मी (mi) ; you तू (tun) *singular*

he तो (to) ; she ती (tee) ;

we आम्ही (amhi) ; you तुम्ही, तू (tumhin, tun) ;

they ते (mas) त्या (fem) तीं (neu)

my माझा (mas) ; माझी (fem) ; माझें (neu)

thy तुझा (mas) ; तुझी (fem) ; तुझें (neu)

(in the sense of possession)

his त्याचा (mas) ; त्याची (fem) ; त्याचें (neu)

her तिचा (mas) ; तिची (fem) ; तिचें (neu)

„ तिला

our आमचा (mas) ; आमची (fem) ; आमचें (neu)

your तुमचा (mas) ; तुमची (fem) ; तुमचें (neu)

their त्यांचा (mas) ; त्यांची (fem) ; त्यांचें (neu)

me मला (mala)

him त्याला (tyala)

us आम्हांला (ambanla)

Vinay Avasthi Sahib Bhuwan Vani Trust Donations

them त्यांना (tyana)

Use in sentences :

My book माझे पुस्तक (majhe pustak); **majhe** is used because **book** is neuter gender

Your son तुमचा मुलगा (tumcha mulga); तुमचा is used because 'son' is masculine

Our clothes आमचे कपडे (amche kapre); 'आमचे' is used because 'clothes' is neuter gender.

Similarly the pronoun's form must agree with the gender of the subject.

Other examples :

My horse माझा घोडा

My mare माझी घोडी

My cap माझी टोपी

My chair माझी खुर्ची

My house माझे घर

His daughter त्याची मुलगी

His book त्याचें पुस्तक

His horse त्याचा घोडा

His shop त्याचें दुकान

His address त्याचा पता

टोपी is *fem* gender

खुर्ची „ „

घर *neu* „

मुलगी *fem* „

पुस्तक *neu* „

घोडा *mas* „

दुकान *neu* „

पता *mas* „

Her book	तिचे पुस्तक		
Her bag	तिची पिशवी	पिशवी	<i>fem</i> „
Our box	आमची पेटी	पेटी	<i>fem</i> „
Our book	आमचें पुस्तक		
Our work	आमचें काम	काम	<i>neu</i> „
Our office	आमचें आफिस	जाफिस	„ „
Your name	तुमचें नांव	नांव	„ „
Your table	तुमचें मेज	मेज	„ „
Your garden	तुमची बाग	बाग	<i>fem</i> „
Your house	तुमचें घर	घर	<i>neu</i> „
Your book	तुझें पुस्तक		
Their book	त्यांचें पुस्तक		
Their house	त्यांचें घर		
Their toys	त्यांची खेळणी	खेळणी	<i>fem</i> „
Their pay	त्यांचा पगार	पगार	<i>mas</i> „
My son	माझा मुलगा	मुलगा	„ „
My book	माझें पुस्तक		
My horse	माझा घोडा		
Thy cap	तुझी टोपी		

LESSON 12

ADJECTIVES

(विशेषणें)

There are two categories of adjectives—adjectives which end in **aa** (आ) as चांगला (good) ; मोठा (big). Such adjectives change their form in accordance with the gender and number of the nouns they qualify.

For instance :

चांगला मुलगा (good boy)=**boy is masculine**
but चांगली मुलगी (good girl)=**girl is feminine**
and चांगले घर (good house)=**house is neuter**

Similarly in the plural form of the noun the change in the adjective will be as follows :

चांगले मुलगे (good boys)
चांगल्या मुलगा (good girls)
चांगली घरे (good houses)

The other category of adjectives is made of words which in their masculine form do not end

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations
in आ. Such adjectives remain unchanged irrespective of the change in the gender and number of the noun they qualify. For example :

लहान घर (small house)
लहान घरें (small houses)
नवें पुस्तक (a new book)
नवें पुस्तकें (new books)
सुंदर मुलगा (beautiful boy)
सुंदर मुलगी (beautiful girl)

Other Examples :

good man चांगला मनुष्य ;	cheap box स्वस्त पेटी ;
bad man मोठा मनुष्य ;	cold water थंड पाणी ;
cheap grain स्वस्त धान्य ;	big room मोठी खोली.

Use in sentences :

This is a good book
हे एक चांगले पुस्तक आहे
(hay ek changle pustak ahe)
that is not a bad book
ते एक वाईट पुस्तक नाही
(te ek vayit pustak nahin)
that man is rich
तो मनुष्य श्रीमंत आहे
(to manush shrimant ahe)

that is a good man

तो एक चांगला मनुष्य आहे

(to ek changla manush ahe)

this table is dirty

हे मेज घाणेरडे आहे

(hay mez ghanerande ahe)

this man is poor

हा मनुष्य गरीब आहे

(ha manush garib ahe)

he is a good man

तो चांगला मनुष्य आहे

(to changla manush ahe)

this water is cold

हे पाणी थंड आहे (hay pani thand ahe)

that is bad ते वाईट आहे (te vayit ahe)

that is not bad ते वाईट नाही (te vayit nahin)

this is good हें चांगलें आहे (hain changlain ahe)

this is not good हें चांगलें नाही (hain changlain nahin)

the horse is brown

घोडा तपकिरी आहे (ghora tapkiri ahe)

Ram is clever

राम हुशार आहे (Ram hushar ahe)

tea is not hot

चहा गरम नाही (chaha garam nahin)

Exercise :

Translate into Marathi :

1. a tall man	2. great men
3. dirty clothes	4. clever girl
5. short leg	6. honest boy

Ans :

1. एक उंच मनुष्य	2. मोठे माणसे
3. घाणेरेडे कपडे	4. हुशार मुलगी
5. वुटकी पाय	6. प्रामाणिक मुलगा

Some adjectives :

छान	nice	chan
उत्तम	best	uttam
प्रेमळ	loving	premal
दुष्ट	cruel	dusta
गोरा	fair	gora
काळा	black dark	kala
सरळ	straight	saral
वाकडा	bent, crooked	vakada
घाण	dirt	ghan
सुवासिक	fragrant	suvasik
मोठा	big, elder	motha
छोटा	small, younger	chota
जाड	fat, thick	jad

बारीक

ताजा

शिला

उद्योगी

आलशी

गरम

थंड

आनंदी

घाणेखडा

केसाल

सुंदर

हुशार

लांब

रुंद

प्रामाणिक

स्वच्छ

लोभी

शुद्ध

पारदर्शक

पातळ

गोड

thin

fresh

stale

hard worker

industrious

lazy

hot

cold

happy, joyful

dirty

hairy

beautiful

intelligent

long

broad

honest

clean

greedy

pure

transparent

thin

sweet

bareek

taja

shila

udyogi

alashi

garam

thand

anandi

gharende

kesal

sundar

hushar

lamb

rund

pramenik

swacha

lobhee

shudh

pardarshak

patal

god

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 13

(धडा १३ — dhada 13)

MORE ABOUT ADJECTIVES

Degrees of comparison

(मुलनात्मक रूप)

There are *three* degrees of adjectives :

—positive (मूल विशेषण)

—comparative (अधिकता दर्शक रूप)

—superlative (श्रेष्ठता दर्शक रूप)

मूल विशेषण हुपार (clever)

अधिकता दर्शक रूप—अधिक हुपार (more clever or cleverer)
(*comparison between two*)

श्रेष्ठता दर्शक रूप—सर्वात हुपार (cleverest)
(*comparison with all*)

Similarly

brave शूर; braver अधिक शूर; bravest सर्वात शूर

In some cases the superlative form is shown as :

most learned सर्वात जास्त शिकलेला

most red (reddest) सर्वात जास्त लाल

Use in sentences :

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

this mango is sweet

हा आंबा गोड आहे (ha amba god ahe)

your watch is slow

तुमचें घड्याळ मागे आहे

(tumche ghadyal magen ahe)

Marathi is easier than Gujarati

मराठी गुजराती पेक्षा खोपे आहे

(Marathi Gujarati pekhyan khopen ahe)

this house is smaller than that house

हें घर त्या घरापेक्षा लहान आहे

(hain ghar tya gharapekhyan lahan ahe)

the elephant is the largest animal

हत्ती सर्व प्राण्यांत अतिशय मोठा आहे

(hatti sarva pranyant atishya motha ahe)

my house is larger than your house

माझें घर तुझ्या घराहून मोठे आहे

(majhen ghar tujhya gharahun mothen ahe)

this house is smaller than that house

हें घर त्या घराहून (घरापेक्षा) लहान आहे

(hain ghar taya gharahun lahan ahe)

this is the smallest house

हें सर्वांत लहान घर आहे

(hain sarvant lahan ghar ahe)

this is the largest box

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ही सर्वात मोठी पेटी आहे

(hi sarvant mothi peti ahe)

this girl is wiser than that boy

हा मुलगी त्या मुलीहून अधिक शहाणी आहे

(ha mulgi tyā mulinhun adhik shahani ahe)

Exercises :

Translate into Marathi :

1. Simla is colder than Delhi
2. Everest is the highest peak
3. He is the best teacher
4. Horse is the fastest animal
5. He is the weakest man

Ans :

1. शिमळा दिलीहून अधिक थंड आहे
2. एव्हरेस्ट सर्वात अधिक उंच शिखर आहे
3. तो सर्वात अधिक चांगला शिक्षक आहे
4. घोडा सर्वात अधिक जलद प्राणी आहे

OR

- घोडा सर्व प्राण्यांत अधिक (अतिशय) जलद आहे
5. तो सर्वात अधिक दबल माणूस आहे

LESSON 14

(धडा १४—dhada 14)

GENDER

लिंग (ling)

There are *three* genders in Marathi :

1. Masculine = पुल्लिंग
2. Feminine = स्त्रीलिंग
3. Neuter = नपुंसक लिंग

मुलगा—boy (*mas*)

मुलगी—girl (*fem*)

मूल—a baby (*neu*)

ते मेज that table (*neu*)

ती खुर्ची that chair (*fem*)

तो दरवाजा that door (*mas*)

ते दार that door (*neu*)

तो means—*masculine*

ती „ —*feminine*

ते „ —*neuter*

Masculine words, some examples

पलंग	bed	palang
माळी	gardener	mali
शेतकरी	farmer	shetkari
स्वैपाकी	cook	swaipaki
सूर्य	sun	soorya
डास	masquito	das
कावळा	crow	kavala

Feminine :

मुलगी	girl	mulagee
वाई	woman	bai
खिडकी	window	khidakee
पेटी	bag, box	petee

Neuter :

मूल	baby	mul
घर	house	ghar
झाड	tree	jhad
फळ	fruit	phal
केळे	banana	kele

Rule :

In Marathi the gender is determined by the meaning of the words. The words meaning male are masculine and those meaning female are feminine.

Words meaning inanimate objects have their gender ^{as in Sanskrit Bhivani Trust Derivatives} in Sanskrit if they are derived from that language. There are, however, some exceptions too.

(a) Words ending in 'ए' are generally neuter.

(b) Words ending in इ or ई are feminine but if the word means male, the gender will be masculine. For example gardener माली—this is masculine in spite of 'ई' ending because of its meaning. Similarly धोबी (washerman).

Similarly words ending in 'अ' or 'आ' can be masculine or feminine according to their meaning and derivation.

सूर्य (sun) ending in 'अ' is *mas* as in Sanskrit

घर (house) ,, ,, *neuter* ,, ,,

केले (banana) ,, 'ए' ,,

LESSON 15

(धडा १५—dhada 15)

NUMBER

वचन (vachan)

There are *two* numbers in Marathi as in any other language— **singular** (एक वचन) and **plural** (अनेक वचन).

To make plural from singular there are some rules. One of them is to turn all masculine nouns ending in 'आ' into 'ए' for making them plural. For example :

<i>singular</i>	<i>plural</i>
आंबा (amba—mango)	आंबे (ambe—mangoes)
मुलगा (mulga—boy)	मुलगे (mulge—boys)
राजा (raja—king)	राजे (raje—kings)
बंगला (bangla—house)	बंगले (bangle—houses)
घोडा (ghora—horse)	घोडे (ghore—horses)
कुत्रा (kutra—dog)	कुत्रे (kutre—dogs)

Masculine nouns not ending in 'अ' do not change. They have the same form in both numbers. In other words nouns ending in 'अ' etc remain unchanged. For example :

<i>singular</i>	<i>plural</i>
पाय (paye—leg)	पाय (legs)
मित्र (mitr—friend)	मित्र (friends)
कान (kan—ear)	कान (ears)
हात (hat—hand)	हात (hands)
दिवस (divas—day)	दिवस (days)
माली (mali—gardener)	अनेक माली (gardeners)

The second rule is about feminine nouns. Such nouns generally end in 'ई'. They should be changed into 'या' to make them plural.

For example :

<i>singular</i>	<i>plural</i>
पेटी (peti—box)	पेट्या (petiya—boxes)
नदी (nadi—river)	नद्या (nadiya—rivers)
गोटी (goti—marble)	गोट्या (gotiya—marbles)
काठी (kaṭhi—wood)	काढ्या (kathiya—woods)
माशी (mashi—fly)	माश्या (mashiya—flies)

The third rule is again about feminine words. If such nouns end in 'अ', the plural thereof is made by changing the ending into 'या' or 'ई'.

For example :

<i>singular</i>	<i>plural</i>
म्हैस (mahais—buffalo)	म्हैसी (mahaise—buffaloes)
चूक (chook—mistake)	चूका (chooka—mistakes)
मैत्रिण (maitrin—friend)	मैत्रिणी (maitrni—friends)

Feminine nouns other than those falling in the above two categories retain the same form in both numbers. For example :

<i>singular</i>	<i>plural</i>
वस्तु (vastu—thing)	वस्तु (things)

Besides masculine and feminine nouns, there are neuter nouns also. In the case of neuter nouns ending in 'अ' or 'ऊ', their number is changed by changing the ending into 'ए'. In the case of neuter nouns ending in 'ए' this change is made by ending the noun with 'ई' in place of 'ए'.

For example :

<i>singular</i>	<i>plural</i>
शहर (shahr—city)	शहरें (shahren—cities)
शेत (shet—farm)	शेतें (shetein—farms)
खोकं (khokan—box)	खोकें (khoken—boxes)
गुरु (guru—animal)	गुरुं (gurein—animals)
केळें (kelcin—banana)	केली (keli—bananas)
घड्याळ (gharyal—watch)	घड्याळें (gharyalcin—watches)

Use in sentences :

मूल=child—मूले=children

I have two children

मला दोन मुले आहेत

खोली=room—खोल्या rooms

I have two rooms

मला दोन खोल्या आहेत

there are four rooms in this house

ह्या घरांत चार खोल्या आहेत

रुपया=rupee—रुपये=rupees

there are ten rupees in this bag

ह्या पिशवीत दहा रुपये आहेत

मुलगा=boy—मुलगे=boys

there are twenty boys in this class

ह्या वर्गात वीस मुलगे आहेत

पेटी=box—पेट्या=boxes

I have two boxes

मला दोन पेट्या आहेत

पुस्तक=book—पुस्तके=books

she has many books

तिच्या जबळ पुष्कळ पुस्तके आहेत

मित्र=friend—मित्र=friends

there were two friends दोन मित्र होते

Use of number with nouns and pronouns in possessive sense :

The rule is that a singular *or* plural noun is used in accordance with the number of the subject.
For example :

My friend	माझा मित्र
but My friends	माझे मित्र
your box	तुझें खोकं
but your boxes	तुझी खोके
his friend	त्याचा मित्र
but his friends	त्याचे मित्र
his horse	त्याचा घोडा
but his horses	त्याचे घोडे
her friend	तिचा मित्र
but her friends	तिचे मित्र
our friend	आमचा मित्र
but our friends	आमचे मित्र
your book	तुझें पुस्तक
but your books	तुझी पुस्तके
their friend	त्यांचा मित्र
but their friends	त्यांचे मित्र
their book	त्यांचे पुस्तक
but their books	त्यांची पुस्तके

Change the numbers :

1. छत्री (umbrella)	2. शेत (farm)
3. माळी (gardener)	4. पेटी (box)
5. घर (house)	6. माणूस (man)
7. स्त्रीया (women)	8. उंदीरे (mice)
9. बालके (boys)	10. बैल (ox)

Ans :

1. छत्र्या (umbrellas)	2. शेतें (farms)
3. अनेक माळी (malis)	4. पेढ्या (many boxes)
5. अनेक घर (many houses)	6. माणसें (men)
7. स्त्री (woman)	8. उंदीर (mouse)
9. बालक (boy)	10. अनेक बैल (oxen)

Note : In the possessive case the system of changing singular into plural is as follows :

boy's book	एक मुलाचें पुस्तक
boys' books	मुलांची पुस्तके
men's houses	लोकांची घरे

In the case of inanimate subjects

legs of table	टेबलाचे पाय
---------------	-------------

LESSON 16

(धडा १६— dhada 16)

NUMBERS

(संख्याविचार)

१	एक	ek	1
२	दोन	don	2
३	तीन	teen	3
४	चार	char	4
५	पाच	pach	5
६	सहा	saha	6
७	सात	saat	7
८	आठ	aath	8
९	नऊ	nau	9
१०	दहा	dahaa	10
११	अकरा	akara	11
१२	बारा	bara	12
१३	तेरा	tera	13
१४	चौदा	chauda	14
१५	पंधरा	pandhara	15
१६	सोळा	sola	16

१७	Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Varanasi Trust Donations	satra	17
१८	अठरा	athara	18
१९	एकोणीस	ekonis	19
२०	बीस	wis	20
२१	एकवीस	ekwis	21
२२	बावीस	bawis	22
२३	तेवीस	tewis	23
२४	चोवीस	chowis	24
२५	पंचवीस	pachwis	25
२६	सव्वीस	savwis	26
२७	सत्तावीस	sattawis	27
२८	अठ्ठावीस	attahawis	28
२९	एकोणतीस	ekontis	29
३०	तीस	tis	30
३१	एकतीस	ektis	31
३२	वत्तीस	vattis	32
३३	तेहतीस	htis	33
३४	चौत्तीस	qautis	34
३५	पस्तीस	pstis	35
३६	छत्तीस	cattis	36
३७	सदतीस	saatis	37
३८	अडतीस	adis	38
३९	एकोनचाळीस	akcchalis	39
४०	चाळीस	chas	40
४१	एक्केचाळीस	ekkehalis	41
४२	बेचाळीस	bechds	42

४३	त्रेचालीस	trechalis	43
४४	चौलेचालीस	chovlechalis	44
४५	पंचेचालीस	panchechalis	45
४६	सेहेचालीस	sehechalis	46
४७	सत्तेचालीस	sattechalis	47
४८	अठ्ठेचालीस	atthechalis	48
४९	एकोणपन्नास	ekonpannas	49
५०	पन्नास	pannas	50
५१	एक्कावन	ek kavanna	51
५२	बावन्न	bavanna	52
५३	त्रेपन्न	trepanna	53
५४	चोपन्न	chopanna	54
५५	पंचावन्न	panchavanna	55
५६	छप्पन	chappanna	56
५७	सत्तावन	sattavanna	57
५८	अठ्ठावन	atthavanna	58
५९	एकोणसा	ekonsath	59
६०	सं	sath	60
६१	एकसठ	eksashtha	61
६२	बासठ	basashtha	62
६३	त्रेसठ	tresashtha	63
६४	चौसठ	chousashtha	64
६५	पासठ	pasashtha	65
६६	शसठ	sahasashtha	66
६७	सदूसठ	sadusashtha	67
६८	अदूसठ	adusashtha	68

६९	एकोणसहस्र	ekonsattar	69
७०	सत्तर	sattar	70
७१	उक्काहत्तर	ekkahattar	71
७२	बहात्तर	bahattar	72
७३	त्र्यहत्तर	tryhattar	73
७४	चौर्याहत्तर	chouryahattar	74
७५	पंचाहत्तर	panchyahattar	75
७६	शहात्तर	shahattar	76
७७	सत्याहत्तर	sattyahattar	77
७८	अठ्याहत्तर	athyahattar	78
७९	एकोणऐंशी	ekonainshee	79
८०	ऐंशी	ainshee	80
८१	एक्याऐंशी	ekyaaainshee	81
८२	व्याऐंशी	byaaainshee	82
८३	त्र्याऐंशी	traaainshee	83
८४	चौर्याऐंशी	chouryaaainshee	84
८५	पंच्याऐंशी	panchyaaainshee	85
८६	शहाऐंशी	shahaaainshee	86
८७	सत्याऐंशी	satyaainshee	87
८८	अठ्याऐंशी	athyaainshee	88
८९	एकोणनवद	ekonnnavad	89
९०	नवद	navvad	90
९१	एक्याणव	ekyanav	91
९२	व्याणव	byanav	92
९३	त्र्याणव	tryanav	93
९४	चौर्याणव	chouryanae	94

९५	पंच्याणव	panchyanav	95
९६	शहाणव	shahannav	96
९७	सत्याणव	satyanav	97
९८	अठ्याणव	athyanav	98
९९	नव्याणव	navyanav	99
१००	शंभर	shambhar	100

LESSON 17

(धडा १७—dhada 17)

CASE ENDINGS

(विभक्ति-प्रत्यय)

This is one of the most important chapters without understanding which it is impossible to write correct language. The case determines the change in the ending of the noun. We have already used many a noun in accordance with their cases, but a detailed study is given below :

There are eight cases as in English. We take them up one by one.

1. Nominative case—प्रथम विभक्ति (कर्ता) :

प्रथमा विभक्तिला प्रत्यय नाही : In this case there are no case-endings. The nominative is used as it is. For example, I (मी), we (आम्ही) in the first person ; you (तू), you (तुम्ही), plural, in the second person and तो, ती, ते (he, she, it), ते, त्या, ती (they) in the third person remain unchanged.

2. Accusative case—द्वितीया विभक्ति (कर्म) :

It is also called objective case. Its signs are **सा, ला** in the singular and **ना** in the plural nominative. **सा, ला** and **ना** are equivalent of 'to' in English.

Use in sentences :

to the house घराला *or* घरास

to this man ह्या मनुष्याला

I am not going to office today

मी आज आफिसला जात नाही

(mi aj offisla jat nahir)

this train is going to Poona

ही आगगाडी पुण्यास जात आहे

(hi aggari puniyas jat ahe)

I am very glad to see you

तुम्हाला भेटल्या मुळे मला फार आनंद झाला आहे

(tumhala bhetliya mulein mala far anand jhala ahe)

3. Instrumental case — तृतीय विभक्ति :

The signs of the case-ending are **by (नें)** and **with (शी)** in the singular and **by (नी)**, **with (शी)** in the plural. It is **by me (मीं)**, **by us (आम्हीं)** in the first person, **by you (तू)**, **by you (तुम्हीं plural)** in the second person and **by him (त्याने)**, **by her (तिने)**,

by that (त्याने) in singular and by them (त्यानी) in plural in third person.

Use in sentences :

He should go by this road

त्याने ह्या रस्त्याने जावे

(tyane hya rastyanen jave)

He killed the enemy with his sword

त्याने तलवारीने शत्रूला ठार केले (मारले)

(tyane talwarine shatrula thar kale (marle)

She killed a dog with her stick

तिने बंदुकीने एक कुत्रा मारला

(tine bandookinen ek kutra marla)

He killed a fly (A fly was killed by him)

त्याने माशी मारली

(tyane mashi marli)

He went by train

त्याच्या आगगाडीने गेला

(tyachya aggarine gela)

I cut a mango with a knife

मी सुंरीने आंबा कापतो

(mi surine amba kapto)

4. Dative case—चतुर्थी विभक्ति (संप्रदान) :

The case-endings of the nominative in this case are for (स, ला) in singular and ना in plural. Examples

for me (मला) ; for us (आम्हाला) ; for you (तुला) ; for you—*plural* (तुम्हाला) ; for him (त्याला) ; for her (तिला) ; for it (त्याला) ; for them (त्यांना).

Use in sentences :

We went for a picnic

आम्ही पिकनिकला गेलो

(amhi picnikla gelo)

They are going for a walk

ते फिरायला जात आहेत

(te firayla jat ahet)

How much for this ?

झाला किती किंमत ?

(jhala kiti kimat)

5. Ablative case—पंचमी (अपादान) :

The endings in this case are from (पासून), than (पाहून) or (ऊन) in singular and the same in plural of nominatives. from=पासून ; than=पाहून

Use in sentences :

From this office

ह्या आफिस पासून

(hya affis pasun)

from the office

आफिस पासून

From the house

घरापासून; घराहून

My brother comes from the school

माझा भाऊ शालेंतून येतो

Mail goes from here on Saturday

येथून शनिवारी मेल जाते

I have come from Bombay

मी मुंबईहून आलों आहे

This boy is wiser than that boy

हा मुलगा त्या मुलांहून अधिक शहाणा आहे

6. Possessive case—षष्ठी विभक्ति (संबंध) :

The case-endings are of (चा, ची, चें) in singular and चे, च्या, ची in plural.

Use in sentences :

of the man —सनुष्याचा

of the woman —स्त्रीची

of your brother—तुमच्या भावाच्या

of the book —पुस्तकाचे

The water of the river is good

नदीचें पाणी चांगलें आहे

(nadichain pani changlein ahe)

What is the price of this ?

ह्याची किंमत काय ?

(hyachi keenmat kaye)

Sons of Adam and Eve

आदम व ईव्हाचे मुलगे

(Adam va Eveche mulge)

Brother's share

भावाचा बांटा

(bhavachha banta)

Who is the owner of this house ?

या (ह्या) घराचा मालक कोण आहे ?

(ya (hya) gharacha malak kon ahe)

What is the good of that ?

त्याचा काय फायदा आहे

(tyacha kae fayda ahe)

The page of the book

पुस्तकाचे पान

(pustkache pan)

It is one hour's journey

एक तासाचा रस्ता आहे

(ek tasacha rasta ahe)

Two hours walk

दोन तासांची सहूल आहे

(don tasache sahal ahe)

Father's name

बापाचें नांव,

वडिलांचे नांव

(bapachein navn) (vadilanche navn)

The back side of their house

त्यांच्या घराची मागची बाजू

(tyanchya gharachi magchi baju)

What is the rent of the house ?

घराचे भाडे किती ?

(gharache bhare kiti ?)

This man is his brother

हा मनुष्य त्याचा भाऊ आहे

(ha manush tyacha bhau ahe)

What sort of

कोणत्या प्रकारचे

(kontya prakarchen)

7. Locative case – सप्तमी :

The case-endings are in (त, ई) on (वर) in both singular and plural.

Use in sentences :

in this house	ह्या घरांत	hya gharant
in that box	त्या पेटींत	tya patint
in the morning	सकाळीं	sakalin
in the evening	संध्याकाळीं	sandhyakalin
in one hour	एका तासांत	eka tasant
in five minutes	पांच मिनिटांत	panch minitant
in the night	रात्रीं	ratrin
in this month	ह्या महिन्यांत	hya mahinyant
on the table	मेजावर	mejavar
on the horse	घोड्यावर	ghoryavar
on the road	रस्त्यावर	rastyavar

There are ten rupees in the bag

पिशंवींत दहा रुपये आहेत

(pishanvint daha rupay ahet)

There is no sugar in the tea

चहांत साखर नाही (chahant sakhar nahin)

I stayed in the hotel

मी होटेलांत राहिलों

(mi hotelant rahilon)

My coat was in the box

माझा कोट पेटींत होता

(maja kot petint hota)

I was in school yesterday

मी काल शालेंत होतो

(mi kal shalent hoton)

We live in the city

आम्ही शहरांत रहातो

(amhi shahrant rahaton)

Who lives in that house ?

त्या घरांत कोण रहातो ?

(tya gharant kon rahato)

The book was on the table

पुस्तक मेजावर होते

(pustak mejavar hotein)

Put water in the bottle

वाटलींत पाणी घाल (vatlint pani ghal)

Put this letter on my table

हैं पत्र माझ्या टेबलावर ठेव

(hein patr majhya teblavar thave)

My father is at Belgaum

माझे वडील बेळगावांत आहेत

(majhe vadil belgavant aheth)

8. Vocative case—संबोधन :

This case expresses the person addressed to

Ah ! this man is poor

अरे ! हा माणूस गरीब आहे

(aray ! ha manus garib ahe)

Oh friend !

अरे मित्रा ! (aray mitra)

Well, done is done !

बरे, झालें ते जालें !

(baren, jhalen te jhalen)

Exercises

Translate into Marathi :

1. I live in this house
2. There are four room in this house .
3. Put these things in the carriage
4. Put it in that box

- Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations
5. We play tennis in the evening
 6. My brother works in this office
 7. She stayed in this house
 8. I have pain in the stomach
 9. Send this book to Gobind
 10. Take this parcel to my house
 11. With this man
 12. Come with me
 13. I discussed with Ram
 14. Put that on the table
 15. Is your school very far from here ?
 16. Mail goes from here on Saturday
 17. Mohan has taken your book from me
 18. I have worked for four hours
 19. One month's leave
 20. Boy's, boys', of the man

Ans :

१. मी ह्या घरांत राहतो
२. ह्या घरांत चार खोल्या आहेत
३. ह्या वस्तु गाडींत ठेव
४. ते पेटींत ठेव
५. आम्हीं संध्याकाळीं टेनिस खेळतो
६. माझा भाऊ ह्या आफिसांत कार करितो
७. ती ह्या घरांत राहिली
८. माझ्या पोटांत दुखत आहे

९. हें पुस्तक गोविन्दकडे फारतून दे
१०. हें पार्सल माझ्यां घरीं घेऊन जा
११. ह्या मनुष्या वरोवर
१२. माझ्या वरोवर ये
१३. मी रामवरोवर चर्चा केली
१४. तें मजावर टेव
१५. तुझी झाला येथून फार दूर आहे काय ?
१६. येथून शनिवारी मेल जाते
१७. मोहनने तुमचे पुस्तक माझ्यापासून घेतलें आहे
१८. मी चार तास काम केलें आहे
१९. एक मरिन्याची रजा
२०. मुलाचा, मुलांचे, मनुष्याचा

LESSON 18

(धडा १८—dhada 18)

MISCELLANEOUS EXPRESSIONS

Use of 'No' (नाहीं नकोस) :

So far we have discussed the affirmative sentences. We will now discuss the negative sentences. For example :

I am not going मी जात नाही (mi jat nahin)

I am not going to office today

मी आज आफिसला जात नाही

(mi aj afisla jat nahin)

He is not at home

ते घरी नाहीत

They have no money

त्यांच्या जबल पैसे नाहीत

From the above examples, it is clear that the negative 'no' (नाहीं) comes at the end of the sentence in Marathi and is changed in accordance with the subject it is related to.

'No' means 'नाहीं' and 'Don't' means 'नकोस'

मी—नाहीं

ते—नाहीते

त्यांच्या—नाहींत

But in sentences like the following नाही is not used at the end.

No, the bank is open today

नाहीं, बँक आज उघडी आहे

(hahin, bank aj ughdi ahe)

No, he is a carpenter

नाहीं, तो सुतार आहे

(nahin, to sutar ahe)

Other examples :

I have no time

मला वेळ नाही (mala vel nahin)

There is no sugar in tea

चहात साखर नाही (chahat sakhar nahin)

This milk is not good

हें दूध चांगलें नाही

(hain dudh changlain nahin)

No, it (house) is near

नाहीं, ते घर जवळ आहे

(nahin, te ghar jabal ahe)

तो बाहेर जात नाहीं

(to baher jat nahin)

I shall not go

मी जाणार नाही (mi janar nahin)

He does not come here

तो येथे येत नाही (to yethein thet nahin)

I did not go

मी गेलो नाही (mi gelo nahin)

We did not go

आम्ही गेलों नाही (amhi gelon nahin)

You did not go

तू गेला नाहीस OR तुम्ही गेलांत नाहीं

(tun gela nahins OR tumhi gelant nahin)

He did not go

तो गेला नाही (to gela nahin)

They did not go

ते गेले नाहीत (te gele nahint)

Use of 'Don't' (नकोस) :

Don't come

येऊ नकोस (yeoon nakos)

Don't take

घेऊ नकोस (gheoon nakos)

Don't make a noise

आवाज करू नकोस (awaj karoona nakos)

लडाई करू नकोस (ladhai karun nakos)

Exercises

I Translate into Marathi :

1. They have no money
2. I have no money
3. No, there is no shop in the city
4. No, the dinner is not ready yet
5. Don't take any food
6. I am not quite well
7. I am not sure
8. He did not come here
9. Don't put so much milk in tea
10. Don't go without me
11. Don't forget
12. Don't ask me
13. This is not bad

Ans :

१. त्यांच्या जबल पैसे नाहीत
२. माझ्या जबल पैसे नाहीत
३. नाही, शहरांत दुसरे दुकान नाही
४. नाही, जेवण अजून तयार झाले नाही
५. कोणतेही अन्न घेऊ नकोस

६. सी अगदीं बरा नाहीं
७. मला खात्री नाहीं
८. तो येथें आढ्या नाहीं
९. ईतकें दुध अहांत घालूं नकोस
१०. माझ्या शिष्याय जाऊं नकोस
११. विसरूं नकोस
१२. मला विचारूं नकोस
१३. तें वाईट नाहीं

LESSON 19

(धडा १०—dhada 19)

Affirmatives

He goes तो जातो

you go तू जा

I go मी जातो

you go तो जातोस

OR

तुम्हीं जातां

we go आम्हीं जातों

they go ते जातात

I shall go मी जाईन

he will come ते येईल

I know his name

मला त्याचे नांव माहीत आहे

he went सो गेला

I went मी गेलो

we went आम्हीं गेलों

you went तू गेला

Negatives

he does not go तो जात नाही

don't go तू जाऊ नकोस

I don't go मी जात नाही

you do not go तो जात नाही

we do not go आम्हीं जात नाही

they do not go ते जात नाही

I shall not go मी जाणार नाही

he will not come

तो येणार नाही

I do not know his name

मला त्याचे नांव माहीत नाही

he did not go तो गेला नाही

I did not go मी गेलो नाही

we did not go

आम्हीं गेलों नाही

you did not go तू गेला नाही

OR

तुम्हीं गेलांत नाही

LESSON 20

(धडा २० — dhada 20)

THE POTENTIAL MOOD

शकणें (shakanen) (to be able)

In this lesson we shall teach the use of 'can', 'cannot' and 'may'.

I can do

मी करूँ शकतों (mi karoon shakton)

OR

मला करतां येतें (mala kartan yetein)

I cannot do

मी करूँ शकत नाहीं (mi karat shakat nahin)

I can give

मी देऊँ शकतों (mi deyoos shakton)

OR

मला देतां येतें (mala detan yetein)

I cannot give

मी देऊँ शकत नाहीं (mi deyoos shakat nahin)

I can go there

मी तेथें जाऊं शकत

(mi tethein jaoon shakat)

I cannot go there

मी तेथें जाऊं शकत नाहीं

(mi tethein jaoan shakat nahin)

Can you speak Marathi ?

तूं मराठी बोलू शकतोस काय ?

(tun Marathi bolu shaktos kaye ?)

I cannot speak Marathi

मी मराठी बोलू शकत नाहीं

(mi Marathi boloon shakat nahin)

I can speak Marathi

मला मराठी बोलतां येतें

(mala Marathi boltan yetein)

I cannot understand Marathi

मी मराठी समजू शकत नाहीं

(mi Marathi samjun shakat nahin)

I could not understand Marathi

मी मराठी समजू शकलों नाहीं

(mi Marathi samjun shaklon nahin)

I could not come

मी येऊं शकलों नाहीं

(mi yeoon shaklon nahin)

They could not come

ते येऊं शकले नाहीत

(te yeeon shakle nahint)

Can you write Marathi ?

तुम्हाला मराठी लिहितां येतें काय ?

(tumhalan Marathi lihitan yetein kay)

Use of 'may' :

May I come ?

मी येऊं का ? (mi yeeon ka)

May I go ?

मी जाऊं का ? (mi jaeon ka)

May I call him ?

मी त्याला बोलाऊं का ?

(mi tyala bolaon ka)

May I read this book ?

मी हें पुस्तक वाचूं का ?

(mi hein pustak vachun ka)

Exercises

Translate into Marathi :

1. I can bring	2. I can read
3. We can do	4. We can hear
5. I can work	6. He can write
7. They can read	8. They could not see

9. He could not come
10. Can you read 11. I can see
12. Can you tell his name ?
13. May I come tomorrow ?

Ans :

१. मी आणू शकतो	२. मी वाचू शकतो
३. आम्ही करू शकतो	४. आम्ही ऐकू शकतो
५. मी करू शकतो	६. तो लिहू शकतो
७. ते वाचू शकतात	८. ते पाहू शकले नाहीत
९. तो येऊ शकला नाही	१०. तुम्ही वाचू शकता काय ?
११. मी पाहू शकतो	
१२. तुम्ही त्यांचे नांव सांगू शकता काय ?	
१३. मी उद्यां येऊ का ?	

Note : The root 'शकणें' undergoes change with the change in the subject.

LESSON 21

(मडा २१—dhada 21)

INTERROGATIVES

(प्रश्नार्थक वाक्ये)

Is & Are :

Is any one there ? तिकडे कोणी आहे काय ?

Is this my book ? हे पुस्तक माझे आहे काय ?

Are your clothes ready ?

तुझे कपडे तयार आहेत काय ?

Are my clothes ready ?

माझे कपडे तयार आहेत काय ?

Are you owner of this house ?

तुम्ही ह्या घराचे मालक आहात काय ?

Is this letter for me ?

हे पत्र माझा करिता आहे काय ?

Is tea ready ?

चहा तयार आहे काय ?

Is your house far from here ?

तुझे घर येथून लांब आहे काय ?

Are you in his service ?
आपण त्याच्या नोकरीत आहात ?

Are you at leisure ?
तुम्हांला वेळ आहे काय ?

Are you married ?
तुम्हें लग्न शालें आहे काय ?

Are you coming ?
तू येत आहेस काय ?

Is that boy your brother ?
तो मुलगा तुझा भाऊ आहे का ?

Is this book yours ?
हें पुस्तक तुझे आहे का ?

Is this a good book ?
हें चांगलें पुस्तक आहे का ?

Is he learning Marathi ?
तो मराठी शिकत आहे का ?

Is your brother at home ?
तुझा बंधू घरी आहे काय ?

Is this their house ?
हे घर त्यांचें आहे काय ?

Note : In such sentences Is (काय) is used at the end of the sentence.

What (काय, किती) & Who (कोण, जो)

Vinay Avasthi, Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

what is this ?	हे काय आहे ?
what is that ?	ते काय आहे ?
what is your name ?	तुझे नांव काय आहे ?
what is your father's name ?	तुझ्या वडिलांचे नांव काय आहे ?
what is your father ?	आपले वडील काय करतात ?
what is his name ?	त्याचे नांव काय आहे ?
what is the name of this town ?	त्या शहराचे नांव काय आहे ?
what sort of fruit is this ?	हें फळ कोणत्या प्रकारचे आहे ?
what is the date today ?	आज कोणता तारीख आहे ? OR आज किती तारीख आहे ?
what is the price of this ?	ह्याची किंमत काय आहे ?
what is your age ?	तुझे वय किती आहे ?
what is your pay ?	तुझा पगार काय आहे ?
what is your advice ?	तुझा सल्ला काय आहे ?
what colour is this ?	हा रंग कोणता आहे ?
what is the time ?	किती वाजले आहेत ?
what is the time now ?	आतां किती वाजले आहेत ?
what is your address ?	तुझा पत्ता काय आहे ?
what is the matter ?	काय झालें ? OR काय गडबड आहे ?
what are you doing ?	तू काय (काय) करित (करीत) आहेस ?
what pay you will take ?	तू काय (किती) पगार घेशील ?

what did he do ?

त्याने काय केले ?
Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

what did you say ?

तू काय म्हणालास ?

what did he say ?

तो काय म्हणाला ?

(at) what time did you come ?

तुम्हीं किती वाजतां आलांत ?

what is the matter with him ?

त्याला काय होत आहे ?

what is this thing ?

ही वस्तु कसली ?

what will you eat ?

तुम्हीं काय खाल ?

what will you drink ?

तुम्हीं काय प्याल ?

what should be done ?

काय केले पाहिजे ?

what are you doing ?

तू काय करीत आहेस ?

what have you to do with it ?

तुम्हास त्या बाबतीत काय घेणे आहे ?

Note : Generally what (कित्ती) is used where numbers are meant. 'काय' is used not at the end in sentences beginning with 'what'.

who is that man ?

तो मनुष्य कोण आहे ?

OR तो कोण शनुष्य आहे ?

who is there ?

तेथे कोण आहे ?

who is owner of this house ?

या (ह्या) घराचा मालक कोण आहे ?

who is he ?

तो कोण आहे ?

who are they ?

ते कोण आहेत ?

who is that boy ?

तो मुलगा कोण आहे ?

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

who are you ?	तुम्ही कोण आहात ?
who was there ?	तेथें कोण होता ?
who will be there ?	तेथे कोण असेल ?

Use of How (कसे), How large (किती मोठे), How much (किती), How many (किती), How far (किती लांब) :

how do you know that ?	तुम्हास ते कसे माहीत झाले ?
how are you ?	तुम्हीं कसे आहात ? (<i>plural</i>)
	तू कसा आहेस ? (<i>singular</i>)
how do you do ?	कसे काय आहे ?
how is the market today ?	आज बाजार कसा आहे ?
how was the market today ?	आज बाजार कसा होते ?
how many boys are in the class ?	वर्गात किती मुलगे आहेत ?
how large is that room ?	ती खोली किती मोठी आहे ?
how many rooms are there ?	किती खोल्या आहेत ?
how many children have you ?	तुलां किती मुलें आहेत ?
how far is your house ?	तुमचें घर किती लांब आहे ?
how much for a pound ?	एका रत्तलास काय पडेल ?
how much money you have ?	तुझ्या जबल किती पैसे आहेत ?
how much sugar is there ?	साखर किती आहे ?

Rule : 'कित्ति' is used for adjectives of the number and measurement. It remains unchanged irrespective of the change in the number of the noun it qualifies in the present tense.

Use of 'where' (कोठें) :

where is Sita ?	सीता कुठे (कोठें) आहे ?
where is Ram ?	राम कोठें आहे ?
where is he ?	तो कोठें आहे ?
where is your office ?	तुझें आफिस कोठें आहे ?
where is his office ?	त्याचें आफिस कोठें आहे ?
where are the students ?	विद्यार्थी कोठें आहेत ?
where are you going ?	तू कोठें जात आहेस ?
where are you employed ?	तुला नोकरी कोठें आहे ?
where were you yesterday ?	तू काल कोठें होतास ?
where was he yesterday ?	OR काल तू कोठें होतास ?
where were they yesterday ?	काल तो कोठें होता ?
where does he live ?	ते काल कोठे होते ?
where do you work ?	तो कोठें राहतो ?
where do you live ?	तुम्ही कोठें काम करता ?
where did he go ?	तू कोठें राहतोस ?
where did she go ?	तो कोठें गेला ?
where did you go ?	ती कोठें गेली ?
	तुम्ही कोठें गेला होता ?

where has he gone ?	तो कोठें गेला आहे ?
where will you go from here ?	येथून आपण कोठें जाणार ?
where can I get ?	मला कोठून मिळ शकेल ?

Use of 'whose' (कोणाचा) :

whose shop is this ?	हैं दुकान कोणाचें आहे ?
whose book is this ?	हैं कोणाचें पुस्तक आहे ?
whose son is he ?	तो कोणाचा मुलगा आहे ?
whose box is that ?	ती पुटी कोणाची आहे ?

Note : The root कोणाचा undergoes change with gender and number of the subject.

Use of 'which' (कोणतें) :

(This is neuter form of 'who')

which is	कोणतें आहे
which is the shortest road ?	
सर्वात जबलचा रास्ता कोणता ?	
which is the cheapest shop ?	
सर्वात स्वस्त दुकान कोणतें ?	
which is your book ?	
तुमचे कोणते पुस्तक आहे ?	

Use of 'did' : Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations
past tense of 'do' केलें, करणें)

Did is the auxiliary word, as for instance

Did you go there ?	तू तेथें गेलास काय or तुम्हीं गेलांत काय ?
Did I go ?	मी गेलों काय ?
Did we go ?	आम्हीं गेलों काय ?
Did he go ?	तो गेला काय ?
Did they go ?	तो गेला काय ?
Where did he go ?	तो कोठें गेला ?
Why did you go ?	तू कां गेलास ?
Why did you not go there ?	तू तेथें कां गेला नाहीस ?
Where did she go ?	ती कोठें गेली ?
Where did you go ?	तू कोठें गेला होतास ?
What did he say ?	तो काय म्हणाला ?
What did you say ?	तू काय म्हणालास ?
When did he come ?	तो केव्हां आला ?
What did I tell you ?	मी तुम्हांला काय म्हणाली (सांगितलें)
Did you bring an answer ?	तुम्हीं उतर आणलें काय ?
Did you take tea ?	तुम्ही चहा प्यालांत काय ?
Did you find my house ?	तुम्हांस माझे घर सांपडलें का ?

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations
Use of 'when' (कव्हा, जव्हा) and 'why' (का) :

when I began to eat	जेव्हा मी खाऊं लागलो
when does begin the show ?	शो केव्हां सुरु होतो ?
when I saw him	जेव्हा मी त्याला पाहिले

Exercises :

Translate into Marathi :

1. Is he a good man ?
2. Is it a good book ?
3. Is this your seat ?
4. Are there any letters for me ?
5. Is there anyone here ?
6. What is your age ?
7. What is your occupation ?
8. What is your surname ?
9. What do you want ?
10. What did I tell you ?
11. What else ?
12. What station is this ?
13. Who lives in that house ?
14. How are you now ?
15. How large is that room ?
16. How many books you have ?

17. How much money do you want ?
18. How much milk is there ?
19. Where is your shop ?
20. Where is his house ?
21. Whose house is this ?
22. Whose coat is this ?
23. Did you do my work ?
24. Did you understand ?
25. Did you do this in his presence ?

Ans :

१. तो चांगला मनुष्य आहे का ?
२. तें चांगलें पुस्तक आहे काय ?
३. ही आपली जागा आहे काय ?
४. माझ्या करितां एकादे पत्र आहे काय ?
५. इकडे कोणी आहे काय ?
६. तुजें वय काय आहे ?
७. तुझा घंदा कोणता ?
८. तुजें आडनाव काय ?
९. तुला काय पाहिजे ?
१०. मी तुम्हांला काय म्हणालों ?
११. आणखी काय ?
१२. हे स्टेशन कोणतें ?
१३. त्यां घरांत कोण रहातो ?
१४. तूं आतां कसा आहेस ?
१५. ती खोली किती मोठी आहे ?

१६. तुमच्या जवळ किती पुस्तके आहेत ?
१७. तुम्हांला किती पैसे पाहिजेत ?
१८. दूध किती आहे ?
१९. तुम्हीं दुकान कोठे आहे ?
२०. त्याचे घर कोठे आहे ?
२१. हे घर कोणाचे आहे ?
२२. हा कोट कोणाचा आहे ?
२३. तुम्हीं माझे काम केलें काय ?
२४. समझलें का ?
२५. तुम्ही तो हजर असतांना हें केले कां ?

LESSON 22

(धडा २२—dhada 22)

IMPERATIVES

Ask me आम्हांला विचार; ask him त्याला विचार; ask them त्यांना विचार

Be quiet गप्प रहा; be careful सावध रहा; be quick लवकर कर

Bring an answer उत्तर आण; bring tea चहा आण

Call him त्याला बोलाव; call them त्यांना बोलाव; call them here त्यांना येथे बोलाव

Come here इवडे ये; come soon लवकर ये; come in time वेलेवर या; come to me मज जवळ ये; come with him मज बरोबर ये

Do this हें कर; do that ते कर

Go there तेथे जा; go soon लवकर जा; go up वर जा; do down खाली जा; go slowly हळू जा; go straight सरल जा; go at once ताबातोब जा

Get down खाली उतरा

Give me मला दे; give us आम्हांला दे

Look here इकडे पहर

Make haste लवकर कर

Put on the table टेबलावर ठेव

Sit here येथें बस; sit there तेथें बस;

Speak louder मोठ्याने बोल; speak slowly सावकाश बोल;
speak clearly स्पष्ट बोल

Take away घेऊन जा

Wait here येथें थांब; wait there तेथें थांब

LESSON 23
(धडा २३ — dhada 23)

TRANSLATION

मी सकाळी पाच वाजता उठतो

I get up in the morning at five o'clock

नंतर मी, अंधोळ करतो

then I take bath

मग देवाला नमस्कार करून दूध पितो

after praying to God I drink milk

मी सवा आठला आभ्यासाला बसतो

I do my home-work at eight-fifteen

मी साडे नऊ पर्यंत आभ्यास करतो

I do my study until half past nine

मग आई जेवायला वाढते

then mother served the food

जेवायला भात, आमटी, भाजी, पोळी, चटणी, कोशिंबीर, तूप, लोगचे,
दही, साखर, दूध असते

we eat cooked rice, curry, vegetable, bread,
chutney, koshimbeer, ghee, pickle, curd, sugar
and milk at our meal

माझी शाळा दहा वाजते असते

my school starts at ten o'clock

म्हणून मा पावणे दहाला घराबाहेर पडतो

so I depart from my house at quarter to ten

वर्गात मी अभ्यास करतो

I do my lessons in the class room

मी दुपारी तीन वाजता घरी येतो

I come to the home at three o'clock in the afternoon

मग मी फराळ करतो

then I take a light repast

थोड्यावेळ अभ्यास करून संध्याकाळी खेळायला

I study for a while and then go to play in the evening

रात्री जेवण करून दहा वाजता मी झोपून जातो

I go to bed at ten o'clock after dinner

LESSON 24

(धडा २४—dhada 24)

(About Village)

हे माझं गांव आहे

This is my village

गावात दहा पंधरा झोपड्या आहेत

There are ten or fifteen huts in the village

गावात एक ही बंगला नाही

There is no bungalow in the village

गावात एक विहीर आहे

There is a well in the village

गावा मध्ये एक देऊळ आहे

There is a temple in the village

गावात काही लोक शेतकरी आहेत

Some people in the village are farmers

दोन शिंपी आहेत

two are tailors

एक न्हावी आहे

one is barber

एक घोबी आहे

one is washerman

दोन सुतार आहेत

two are carpenters

एक सोनार आहे

one is goldsmith

आणि एक वाणि आहे

and one is grocer

गावात एक ही डॉक्टर नाही

There is no doctor in the village

गावात कोणी वकील नाही

There is no lawyer in the village

एक मास्तर शाळा चालवतात

Only one teacher manages the school

LESSON 25

(धडा २५—dhada 25)

What is your name ?

तुझे नांव काय ?

My name is Ram

माझे नांव राम आहे

How many brothers have you ?

तुला किती भाऊ ?

I have one brother

मला एक भाऊ आहे

How many sisters have you ?

तुला किती बहिणी आहेत

I have one sister

मला एक बहीण आहे

What is your brother ?

तुझा भाऊ काय करतो ?

He studies in college

तो महाविद्यालयात शिकतो

Vinay Avasthi Sahib Bhuwan Vani Trust Donations

In which year he is studying ?

कोणत्या वर्षाला आहे ?

He is in fourth year

तो चोथ्या वर्षाला आहे

What is your sister ?

तुझी बहीण काय करते ?

She also studies in college

ती पण महाविद्यालयात आहे

In which year she is studying ?

कोणत्या वर्षाला आहे ?

She is in first year

ती पहिल्या वर्षाला आहे

How are her teachers ?

तिचे प्राध्यापक कसे आहेत ?

They are good

ते चांगले आहेत

When are his exams ?

त्याची परीक्षा कधी आहे ?

His exams are a day after

त्याची परीक्षा परवा आहे

When do you have holidays ?

तुम्हाला सुट्टी कधी आहे ?

We have holidays after a month

आम्हाला सुट्टी महिन्यांनी आहे

LESSON 26

(धडा २६—dhada 26)

Dog barks	कुत्रा भुंकतो
cow lows	गाय हंवरते
lion roars	सिंह गर्जना करतो
bullock lows	बैल हंवरतो
buffalo lows	म्हेस हंवरते
cat eats mice	मांजर उंदीर खाते
deer runs	हरण धावते
monkey jumps	माकड उड्यामारते
elephant trumpets	हत्ती चीत्कार करतो
horse neighs	घोडा खिकाळतो
donkey eats	गाढव खाते
goat grazes	शेळी चरते
male goat has beard	बोकडाला दाढी असते
sheep gives wool	मेंढी लोकर देते
tiger roars	वाघ डरकावतो

In which year he is studying ?

कोणत्या वर्षाला आहे ?

He is in fourth year

तो चोथ्या वर्षाला आहे

What is your sister ?

तुझी बहीण काय करते ?

She also studies in college

ती पण महाविद्यालयात आहे

In which year she is studying ?

कोणत्या वर्षाला आहे ?

She is in first year

ती पहिल्या वर्षाला आहे

How are her teachers ?

तिचे प्राध्यापक कसे आहेत ?

They are good

ते चांगले आहेत

When are his exams ?

त्याची परीक्षा कधी आहे ?

His exams are a day after

त्याची परीक्षा परवा आहे

When do you have holidays ?

तुम्हाला सुट्टी कधी आहे ?

We have holidays after a month

आम्हाला सुट्टी महिन्यांनी आहे

LESSON 26

(धडा २६—dhada 26)

Dog barks

cow lows

lion roars

bullock lows

buffalo lows

cat eats mice

deer runs

monkey jumps

elephant trumpets

horse neighs

donkey eats

goat grazes

male goat has beard

sheep gives wool

tiger roars

कुत्ता भुंकतो

गाय हंवरते

सिंह गर्जना करतो

बैल हंवरतो

म्हेंस हंवरते

मांजर उंदीर खाते

हरण धावते

माकड उड्यामारते

हत्ती चीत्कार करतो

घोडा खिकाळतो

गाढव खाते

शेळी चरते

बोकडाला दाढी असते

मेंढी लोकर देते

वाघ डरकावतो

LESSON 27

(धडा २७—dhada 27)

Peacock is India's national bird

मोर भारताचा राष्ट्रीय पक्षी आहे

Cuckoo sings very sweet

कोकिळा गोड गाते

The crow is black

कावळा काळा असतो

Sparrow eats grains

चिमणी दाणे खाते

The beak of the parrot is red

पोपटाची चोन लाल असते

Swan is a beautiful bird

हंस सुंदर पक्षी आहे

Pigeons are in two colours one is white and the other is gray

कबुतर दोन रंगाची असतात एक पांढर व दुसरें राखाडी

Duck swims in the water

बदक पाण्यात पोहतं

Crane eats fishes

बगला मासे खातो

Owl sits in cavity

धुवड ढोलीत बसतं

The cock crows early in the morning

कोंबडा सकाळी आखतो

Hen gives eggs

कोंबडी अंडी देते

Eagle is the king of birds

गरुड पक्षांचा राजा आहे

Kite flies high in the sky

घार आकाशात उंच उडते

Jay perches on a tree

मैना झाडावर बसली आहे

Pea-hen has no plumage

लांडोर ला पिसारा नसतो

LESSON 28

(धडा २८ — dhada 28)

CONVERSATION

(संभाषण)

About the Watch

(वेळ-घडयाळ)

What is the time now ?

आतां किती वाजले आहेत ?

It is four o'clock

चार वाजले आहेत

What was the time fifteen minutes ago ?

पंधरा मिनिटें पूर्व किती वाजले होते ?

It was 15 minutes to four

चार वाजायला पंधरा मिनिटें होते

It is fifteen minutes past four now

आतां चार वाजून पंधरा मिनिटें झाली आहेत

OR

आतां सव्वा चार वाजले आहेत

It is half past four साडे चार वाजले आहेत

It is half past one दीड वाजला आहे

It is half past two अडीज वाजले आहेत

It is 15 minutes to four

चार वाजायला पंधरा मिनिटें आहेत

At one o'clock एक वाजतां

At two o'clock दोन वाजतां

It is 40 minutes past four now

आतां चार वाजून चाळीस मिनिटें झाली आहेत

I am running in 5 minutes

मी पांच मिनिटांत धावत आहे

He was running 5 minutes ago

तो पांच मिनिटांपूर्वी धावत होता

They were going to bazar an hour ago

त्या एकातासापूर्वी बाजारांत जात होत्या

You were playing cricket at one o'clock

तुम्ही एक वाजतां क्रिकेट खेलत होते

I was going home at half past two

मी अडीज वाजतां घरीं जात होते

Will you wait for me at 12-45 ?

आपण पाउण वाजतां माझी बाट पहाणार कां ?

It is five minutes to 9

नऊला पांच मिनिटें कमी आहेत

LESSON 29

(घडा २९ — dhada 29)

With Friend

(मित्रशी)

Sham : Ram, where are you going ?

राम, तुम्ही कुठे जाता ?

(Ram, tumhi kuthe jata)

Ram : I am going to school

मी शाला जावत आहे

(mee shala javat ahe)

Sham : Stop, listen to what I say

थांब, माझे म्हणणे ऐक

(thany, majhe mahne ek)

Ram : No. I will go, what do you want ?

नाही. मी जाईन, तुला काय पाहिजे ?

(nahi. mee jayen, tula kay pahije)

Sham : Let us go to a cinema. The picture is beautiful. I am sure we will have a jolly good time.

आपण सिनेमाला जाऊ या. हा चित्र सुंदत आहे. मला खात्री आहे की आपले दिवस अगदी मजेत जातील.

(apan cinemala jao ya. ha chitr sunder
ahe. mala khatri ahe ki aple divas agdi
majet jateel)

Ram : I have seen that picture
मी ते चित्र पाहिले आहे
(mee te chitr pahile ahe)

Sham : Wait a little, what is the time ?
जरा थांब, किती बाजले ?
(jara thamb, kiti bajle)

Ram : No. I must go
नाही. मला गेलेच पाहिजे
(nahi. mala galeche pahije)

LESSON 30

(धडा ३०—dhada 30)

About House

(घर विषयी)

Please come here, my house is near

कृपा करुन येथे ये, माझे घर जवळ आहे

(kripa karun yethe ye, majhe ghar jabal ahe)

There are three rooms in my house

माझे घरांत तीन खोल्या आहेत

(majhe gharant teen kholiya ahet)

There is one kitchen, one bath room and one lavatory

एक स्वयंपाकघर, एक स्नानगृह, आणि एक संडास आहे

(ek soyampakghar, ek snangrih, ani ek sandas ahe)

There are two beds in each room

प्रत्येक खोलीला दोन पलंग आहेत

(pratiek kholila don palang ahet)

The rent of the house is two hundred rupees

घराचे भाडे दोन शे रुपया आहे

(gharache bhare don sho rupaya ahe)

Our school is near our house

आमची शाला आमच्या घरापासून जवळ आहे

(amchi shala amchiya gharapasoon jabal ahe)

Wait a little, listen to what I say

जरा थंब, माझे म्हणणे ऐक

(jara thumb, majhe mahanne ek)

Close the door, go there and send the servant

दरवाजा बंद करून, तेथे जा, आणि नोकर पाठव

(darwaja band karun, tethe ja, ani nokar pathav)

Open the door and see who is there ?

दरवाजा उघडून तेथे (बाहेर) कोण आहे पहा

(darwaja ughrun tethe (bahar) kon ahe paha)

Do this work, help me clean the house

हे काम कर, मला घर साफ करायला मदत कर

(hay kam kar, mala ghar saf karayla madat kar)

My mother cooks, though she has become old
she works hard

माझी आई जेवण करते, जरी ती झाली आहे तरी ती खूप काम करते

(majhi aye jevan karte jari ti jhali ahe tarī tāi विश्वासू,
khoop kam karte)

महेन्द्र

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations
I have two brothers and one sister

मला दोन भाऊ आणि एक बहीण आहे
(mala don bhau ani ek baheen ahe)

My elder brother is in his room

माझा मोठा भाऊ त्याच्या खोलीत आहे
(majha motha bhau tayachya kholeet ahe)

(plate 44)

LESSON 31

(धडा ३१—dhada 31)

Letter Writing

(पत्र लेखन)

Asking for return of book :

Dear Ram,

Please return my book which I gave you yesterday. I want it for my studies.

Yours sincerely,

Mahindar

प्रिय राम,

कृपा करून माझा पुस्तक मी तुला काल दिलेलें परत पाठव. ते मला अभ्यासाला हवें आहे.

आपला विश्वासू,

महेन्द्र

Reply :

Dear Mahindar,

I got your letter this morning. I am sending the book per bearer. Please return it as per your convenience.

Yours sincerely,
Ram

प्रिय महेन्द्र,

मला तुझे पत्र आज सकाळीं पोहोचलें. मी पुस्तक पाठविणें आहे. सवडीनुसार परत करावेत अशी विनंती आहे.

आपला विश्वासू,
राम

Application for Leave :

(आजार पणांच्या सुटीचा अर्ज)

मुख्याचापक,

गुरुजी,

सविनय निवेदन करत आहे कि काल रात्री पासून मला ताप येत आहे. तापा मुळे मी चालू पण शकत नाही. त्यामुळे मी शाळेत येऊ शकत नाही. म्हणून कृपया मला दिनांक ११-१०-७७ ते १३-१०-७७ पर्यंत सुटी द्यावी.

धन्यवाद.

आपला आज्ञाकारी शिष्य,
गिरीश

व्यवस्थापक,

पुणे पुस्तक भंडार,

सदाशिव पेठ,

पुणे-३०

श्रीमान,

कृपया खाली लिहिल्या प्रमाणे पुस्तकें मझ्या पच्यावर पाठवावी. सोबत माझा पत्ता दिलेला आहे. पुस्तकांची यादी खालील प्रमाणे आहे.

१. बाल भारती—पुस्तक चौथे—प्रति १
२. अंक गणित बीज गणित—पुस्तक चौथे—प्रति १
३. भारताचा इतिहास—भाग चौथा—प्रति १

वरील लिहीलेली पुस्तकें बी० पी० पी० द्वारा पाठलावी. मी तुमचा आभारी आहे

भवदीय

धनंजय

PROVERBS

(शृणी)

A

A figure among ciphers

वासरांत लंगडी गाय शहाणी

a drop in the ocean

दयामिं खसखस

an ass went to ask for horns but lost his ears

लाभासाठीं काम केलें उलट हानि झाली

as long as there is life, there is hope

श्वास आहे तोंपर्यंत आशा आहे

as you sow so shall you reap

करावें तसें भरावें

B

Barking dogs seldom bite

जे (दग) गर्जतात ते पडत नाहीं

(a) bad workman quarrels with his tools

नाचतां येईना आंगण वाकडें

(a) bad man is better than a bad name

वाईटपणा बरा पण खोटा कलंक वाईट

better wear your shoes than your bad clothes

बेकारीपेक्षां बिगारी वरी

birds of the same feather

एका माळेचे मणी

C

(to) Carry coal to new castle

प्रयागलाच गंगा नेणें

cast in the same mould

एकाच मालेचे मणी

curst cows have short horns

कुत्र्याचें शेपूट वारा वर्ष नळींत घालून ठेवलें तरी वांकडें ते वांकडेंच

cut your coat according to cloth

अंधरुण पाहून पाय पसरावे

(a) contented mind is a contented feast

संतोष परमसुखम

coming events cast their shadows before

मुलाचे पाय पाळण्यांत दिसतात

charity must begin at home

स्वतःपासून दानधर्म

D

Dry bread at home is better than sweatmeat abroad

घरची अर्धी चांगली बाहेरची सबंध नको

distant drums sound well

दुरून डोंगर साजरे

do good and forget it

निष्काम कर्म करा

(the) desperate man does all things

मरायला तयार झालेला मनुष्य वाटेल ते करायला भीत नाही

E

Every cock fights best on his own dunghill

आपल्या गळळीत कुत्रासुद्धां बाघ बनतो

every potter praises his own pot

आपल्या मालाला कोण वाईट म्हणेल

earth's joys and heaven's combined

आंवच्या आंवे माळून वर कोयींचे पैसे

empty vessels make much noise

उथळ पाण्याला खळखळाट फार

every dog has its day

चार दिवस सासूचे चार दिवस सुनेचे

F

Friendship with a mean fellow is always
dreadful

असंगाशीं संग, प्राणाशीं गांठ

first come first served

पहिला आला तो भला

मोठ्याचे नशीब मोठे

G

Good mind good find

आपण चांगळें तर जग चांगळें

(a) good servant should have good wages

दाम तसें काम

(a) good word costs nothing

गूळ देऊं नका, गोड तर बोला

(a) good name is better than bags of gold

इभ्रतीसाठीं लाखाची हानी जाणी तरी चिंता करूं नये

God helps those who help themselves

घेर्यानें काम करणाऱ्याला परमेश्वर मदत करतो

H

Haste makes waste

पुढें पाठ मार्गे सपाट

he who grasps all things will lose all

हातचें सोडून पळत्याच्या पाठी लागणें

handsome is that handsome does

काम आवडते असते असतें कातडें नाहीं

he gives thrice who gives in a trice

वेळेवर केलेली मदत फार लाभदायक होते

hedges have eyes and walls have ears

भिंतीला सुद्धां कान असतात

how long will the mother's prayers avail to
save her kid

बकरयाची आई त्याला कुठवर जपणार

I

It takes two to make a quarrel

एका हाताने टाली वाजत नाही

it is a silly fish that is caught with the same bait

एकदा फसला म्हणून पुन्हा पुन्हा फसत नाही

it is a hard winter when dogs eat dogs

डाकीणसुद्धा आपले मूल खात नाही

if the sky falls we shall gather larks

काम करायचे नसेल तेव्हा बिलक्षण अटी घालतात

it is money that buys the land

गप्पा मारून पोट भरत नाही

ill-got, ill-spent

माल फुकटात निळाला म्हणजे वाटेल तसा वापरला जातो

it is dark under the lamp

दिव्याखाली अंधार

K

Knowledge is more powerful than mere strength

बुद्धि मोठी की म्हैस

(to) kill two birds with one stone

एका दगडाने दोन पक्षी मारणे

(a) Low-born person feels proud of his honour
माकडाच्या हातीं काकडा

light reflects light

सेवा कर नि मेवा खा

little knowledge is a dangerous thing

अर्घवट वैद्य असला म्हणजे जीव धोक्यांत पडावयाचाय

let the past bury its dead, think of ahead

झालें गेलें गंगेला मिलालें, आतां पुढवा विचार करा

like father like son

बाप तसा बेटा

M

(the) Master's eye makes the mare fat

घनी स्वतः लक्ष देईल तरच शेती वाढेल

much ado about nothing

डोंगर पोखरून उंदीर काढला

money, woman and land are the roots of all troubles

सोंनें, जमीन आणि स्त्री हें भांडणाचें मूल आहे

man proposes God disposes

मनुष्य पळी पळीं जमवितो आणि देव वुधला सांडतो

money begets money

पैशाकडे पैसा जातो

N

(a) Nine days' wonder

चार दिवस चांदणें मग आंधरी रात्र

near the church further from heaven

दिव्याखालीं अंधेर

neither fish nor fowl

इकडचे नाही आणि तिकडचे नाही

new brooms are not better than old ones

नव्या नऊ दिवस, जुन्या शंभर दिवस

necessity has no law

गरजेला कायदा नाही

no pains no gains

श्रमाविका कायदा नाही

O

One post and one hundred candidates

वस्तु थोडी च मागणी फार

one fish infects the whole water

एक नासकां आंबा आठींतील सर्व आंबे नासवतो

P

Practice makes perfect

जात्याव बसलें कीं ओवी सुचते

(a) prophet is not honoured in his own country
पिकतें तेथें विकत नाहीं

(the) priest goes no further from the church
सरद्याची धाव कुंपणापर्यंत

R

Respect yourself and you will be respected
आपली पत आपल्याच हातीं असते

(a) robber in the garb of a saint
रामनाम जपायचें व दुसऱ्याचा माल लुवाडायचा

rod is the logic of fools
नीच मनुष्य लाय खाल्लयाशिवाय सरल मार्गावर येत नाहीं

Rome was not built in a day
तूप खाल्लें कीं लगेच रुप येत नाहीं

S

Self-praise is no recommendation
आपणच आपली स्तुति करणें

small cost and great show
थोड्या खर्चीत उत्तम काम होणें

(to) swallow a camel, to strain at gnat
गूल खातो आणि गुलगुल्यांचे पथ्य करतो

service is no inheritance
नोकरीला स्थिरता नसते

(a) prophet is not honoured in his own country
पिकतें तेथें विकत नाहीं

(the) priest goes no further from the church
सरइयाची धाव कुंपणापर्यंत

R

Respect yourself and you will be respected
आपली पत आपल्याच हातीं असते

(a) robber in the garb of a saint
रामनाम जपायचें व दुसऱ्याचा माल लुवाडायचा

rod is the logic of fools
नीच मनुष्य लाय खाल्लयाशिवाय सरल मार्गावर येत नाहीं

Rome was not built in a day
तूप खाल्लें कीं लगेच रुप येत नाहीं

S

Self-praise is no recommendation
आपणच आपली स्तुति करणें

small cost and great show
थोड्या खर्चीत उत्तम काम होणें

(to) swallow a camel, to strain at gnat
गूल खातो आणि गुलगुल्यांचे पथ्य करतो

service is no inheritance
नोकरीला स्थिरता नसते

singing all the days in the week and going to
church on Sundays

करुन करुन भागली आणि देव पुजायला लागली

spend and God will send

नशीबवानाला देव देतो

T

To talk much is not good

फार बोलणें चांगले नाही

to err is human

चूक करणे हा मनुष्य स्वभाव आहे

throwing pearls before swine

जो आपल्याकडे लक्ष देत नाही त्याला दुःख सांगून काय उपयोग

two of a trade seldom agree

एका म्यानांत दोन तलवारी राहू शकत नाहीत

time and tide wait for none

गळेळी संधी पुन्हा येत नाही, गेली वेळा येईल अशी गोष्ट पुन्हा कधी

न व्हायाची

traitors are the worst enemies

घरभेद्या माणूस राष्ट्राचा नाश करतो

U

Union is strength

एकतेचे बल

(a) prophet is not honoured in his own country
पिकतें तेथें विकत नाहीं

(the) priest goes no further from the church
सरइयाची धाव कुंपणापर्यंत

R

Respect yourself and you will be respected
आपली पत आपल्याच हातीं असते

(a) robber in the garb of a saint
रामनाम जपायचें व दुसऱ्याचा माल लुवाडायचा

rod is the logic of fools
नीच मनुष्य लाय खाल्लयाशिवाय सरल मार्गावर येत नाहीं

Rome was not built in a day
तूप खाल्लें कीं लगेच रुप येत नाहीं

S

Self-praise is no recommendation
आपणच आपली स्तुति करणें

small cost and great show
थोड्या खर्चीत उत्तम काम होणें

(to) swallow a camel, to strain at gnat
गूल खातो आणि गुलगुल्यांचे पथ्य करतो

service is no inheritance
नोकरीला स्थिरता नसते

singing all the days in the week and going to
church on Sundays

करुन करुन भागली आणि देव पुजायला लागली

spend and God will send

नशीबवानाला देव देतो

T

To talk much is not good

फार बोलणें चांगले नाही

to err is human

चूक करणे हा मनुष्य स्वभाव आहे

throwing pearls before swine

जो आपल्याकडे लक्ष देत नाही त्याला दुःख सांगून काय उपयोग

two of a trade seldom agree

एका म्यानांत दोन तलवारी राहू शकत नाहीत

time and tide wait for none

गळेळी संधी पुन्हा येत नाही, गेली वेळा येईल अशी गोष्ट पुन्हा कधी

न व्हायाची

traitors are the worst enemies

घरभेद्या माणूस राष्ट्राचा नाश करतो

U

Union is strength

एकतेचे बल

W

When I am dead, the world is gone

मापण मेलों जग बुडाले

when buffaloes fight crops suffer

मुक्याबरोबर माले जळतें

when you go to Rome, do as the Romans do

देश तसा वेश

wisdom is the daughter of old age

आम्हाला ही कांही अनुभव आहे

(a) wolf in lamb's skin

तोंडाने मित्रत्वाच्या गोष्टी बोलून मनांत वैर धरणें

Y

Your bread is buttered on both sides

लाभच लाभ होणे

(the) younger is even worse than the elder

मोठ्यापेक्षा छोद्यांची कामगिरी अधिक

your schemes won't take here

माझ्यापुढे तुमची लुच्चेगिरी चालणार नाही

×

×

×

VOCABULARY

अखेर finally
आबाद populated
आरसा mirror
आराम rest
आशा hope
आहार food
अजून yet
अटक arrest
अतिथि guest
अधाशी greedy
आंधळा blind
अंधार darkness
अंगरक्षक bodyguard
इच्छा wish
इतर other
इमानदार honest
इसम a peron
इंजिन engine
व्यवस्था arrangement
इंग्रजी English

इंधन fuel
ईर्ष्या jealousy
उकरणें to dig
उखाणा a riddle
उघडा naked
उचकी hiccough
उजल bright
उंच high, tall
उंचवटा a mound
उंची height
ऊन sunshine
ऊष्मा heat
ऊस sugarcane
ऊत ebullation
ऋषि saint
एकटा alone
एथे here
ऐट pomp
ऐसा such
ओटा the-lap

औषध medicine

कचरा dust

कडक brittle

कठीण difficult

कडी a chain

कदाचित् perhaps

कागद paper

कायदा law

कापूस cotton

कातरा scissors

काबू control

किमत price

किल्ली key

किशोर youth

कीर्ति fame

कीव pity

कुंचा a brush

कुटी a hut

कुटुंब family

कुरळे curly

केन्द्रीय central

कैदी prisoner

कोपरा corner

कोमल soft

कोळसा charcoal

कीर्ति admiration

क्रिया an act

क्रीडा playing, sporting

क्रूर cruel

क्रोध anger

खजिना treasure

खडा pebble

खडू chalk

खड्डा a pit

खबर news

खलनायक villain

खाडी an inlet

खाण a mine

खात्री guarantee

खिन्न depressed

खिलाडू a player

खीळ a bolt

खुंटी a peg

खुनी murderer

खुद्द personally

खुळा crazy

खेतर a footwear

खेडवळ boorish

खे trip

खोड bad habit

खोडी a defect

गच्ची terrace
 गजर alarm
 गड hillfort
 गद्य prose
 गंध smell
 गप्पा chitchatting
 गबर rich
 गुपचुप silent
 गरगू needy
 गर्व pride
 गर्विष्ठ proud
 गाडी a cart
 गादी bed
 गार cold
 गुण merit
 गुणी talented
 गुप्त hidden
 गुहा cave
 गोल round
 गोप्य secret
 ग्रह a planet
 घडण shape
 घडी a fold, a period
 घाट a pass
 घाबरणे scared
 घाम sweat

घेणे to take
 चटई mat
 चतुर clever
 चमक glitter
 चरित्र्य character
 चर्चा discussion
 चलाख smart
 चश्मा, चष्मा spectacles
 चाक wheel
 चाचरणे to falter
 चामडे leather
 चिधी rag
 चूक mistake
 छळ harassment
 जग world
 जनता people
 जुळा twin
 जोखमी risky
 झगडा clash
 झगा frock
 झाडणे to sweep
 झोका a swing
 टणक hard
 टवटवीत fresh
 टांचणी pin
 टिकटिणे to keep up

टोला stroke	दटाविण intimidate
ठक thief	दडपण pressure
ठसा stamp	दर्जा status
ठिणगीस spark	दान gift
डाकू dacoit	दिशा direction
डाग spot	दुर्गुण vice
पर्वत, डोंगर mountain	दृष्टि vision
ढकलणे to push	देश country
ढाल shield	दोघे both
ढास trycough	धक्का shock
तक्रार complaint	धीर patience
तडफ grief	धुरकट smoky
तंतु thread	ध्यान contemplation
तलवार sword	नकल copy
तस्वीर portrait	नर्तक dancer
ताईत talisman	नारा slogan
तळणें to fry	नाग cobra
तीर arrow	निकामी unserviceable
तुटणें break	निघणें to go out
थकवा exhaustion	नैसर्गिक nature
थडगे tomb	पंक्ति row
थाप bluff	पंख wing
थारा shelter	प्रगति progress
थोर great	पाणिग्रहण wedding
दगड stone	पिजरा cage
दगा fraud	पोटणे to swim

फड़ताळ cupboard

फांलणी partition

फुकणे to blow

फोल invain

बटवा purse

बहिरा deaf

बरणी jar

बादुळी doll

बुजरा shy

बुडणे drown

भक्त devotee

भागीदर partner

भिक्षा alms

भूक huger

भोक hole

भोळा innocent

भिकारी beggar

मऊ soft

मोजा sock

मूर्ख foolish

मत्सर envy

मागणे to ask for

मुक्ति liberty

मोकळा free

मोडका broken

म्हातारा old person

यंत्र machine

युग era

यत्न effort

येथे here

यात्री pilgrim

योग्य perfect

रक्त, रुधिर blood

रान forest

रीळ reem

रडणे to weep

रेशमी silk

लबाड cunning

लांब distant

लोटी water-pot

लवकर immediately

वक्ता speaker

वाम left

वर up

वर्तमान current

वाणिज्य commerce

शस्त्र weapon

शब्द word

शुद्ध pure

सत्य truth

सुगंध fragrance

सैल loose

संमति permission

सहज casual

सागर sea

स्वार्थ selfishness

हक्क right

होकार affirmative

answer

क्षमा pardon

Abbreviations

Al—first class...प्रथम दर्जाचा

A.B.C.—the rudiments...मूलतत्त्वे

A.C.C.—Auxiliary Cadet Corps

...शाळांतील लष्करी शिक्षण घेणारी तुकडी

A.D.C.—aide-de-camp....शरीररक्षक

A.G.—Accountant-General....प्रमुख हिशेबनीस

Asst.—Assistant...मदतनीस

B.A.—Bachelor of Arts...स्नातक

B.Ag—Bachelor of Agriculture...शेतकी स्नातक

B.Com.—Bachelor of Commerce...व्यापार स्नातक

- B.D.—Bachelor of Divinity...**धर्म स्नातक
C.A.—Chartered Accountant...सनदी हिशेबनीस
C.I.D.—Criminal Investigation Department
 ...गुन्हा शोधणारी पोलिस
D.L.O.—Dead Letter Office...वेपता पत्रांची कचेरी
E & O.E.—Errors and Omissions...भूलचूक वगळून
F.M.—Field Marshal...अत्युच्च सेनापति
F.O.—Foreign Office...परराष्ट्र कचेरी
G.H.O.—General Headquarters...मुख्य छावणी
G.P.O.—General Post Office....प्रमुख टपाल कचेरी
H.G.—Home Guard....गृहसंरक्षक
I.A.S. Indian Administrative Service
 ...भारतीय मुलकी अधिकारी
I.D.—Intelligence Department...गुप्त हेरखातें
I.O.U.—I owe you....कर्जाचें वचनपत्र
M.L.A.—Member Legislative Assembly
 ...विधिमंडळाचा सभासद
M.L.C.—Member Legislative Council
 ...विधिमंडळाचा सभासद
O.K.—All Correctठाकठीक
T.A.—Travelling Allowance....प्रवास भत्ता
V.I.P.—Very important person....महत्वाचा पाहुणा

OUR POPULAR SERIES

"Learn all Languages in a month"

1. Learn Hindi Through English	12-50
2. Learn Gujarati Through English	12-50
3. Learn English Through Hindi	12-50
4. Learn Marathi Through English	12-50
5. Learn Bengali Through English	12-50
6. Learn Tamil Through English	12-50
7. Learn Assamese Through English	12-00
8. Learn Punjabi Through English	12-50
9. Learn Malayalam Through English	12-50
10. Learn Telugu Through English (under Print)	12-50

Our Foreign Languages in a Month Series

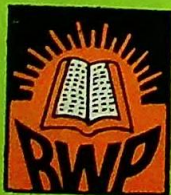
11. Learn Nepali Through English	12-50
12. Learn Arabic Through English and Hindi	12-50
13. Learn French Through English and Hindi	12-50
14. Learn German Through English and Hindi
(under Print)	12-50

READ WELL PUBLICATIONS

**POST BOX No, 6574
NEW DELHI - 27**

USE OF REGIONAL LANGUAGES AS MEDIA
OF EDUCATION FROM THE LOWEST TO
THE HIGHEST STAGE OF EDUCATION WAS
A MATTER OF PROFOUND IMPORTANCE
FOR NATIONAL INTEGRATION....KOTLER!
COMMISSION.

By
Language Many
As Nation One

READ WELL PUBLICATIONS

Post Box No. 6574 New Delhi-110027 (INDIA)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative